

RIIGI TEATAJA

Nr. 76.

22. septembril 1936.

Nr. 76.

Art. 619. Pensioni seadus. — Lisa.

620. Sõjateadusliku kirjanduse edendamise kapitali põhikiri.

621. Otsus Lelle ap.-õigeusu koguduse vana matmispaiga sulgemiseks.

619. Pensioni seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 16. septembril 1936.

Muutuse ja täpsustamise seadus RT 1938, 39, 36

1. osa.

Pensionide ja ühekordsete toetusrahade alused.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

~~§ 1.~~ Käesoleva seaduse alla kuuluvad:

1. Vabariigi Valitsuse liikmed;
2. Riigikontrolör;
3. riigiasutiste ja -ettevõtete teenijad ning töölised;
4. Kaitseliidu koosseisus teenivad riigiteenijad;
5. avalikkude õppeasutiste ja avalikkude õppeasutiste õigustega erakoolide õppejõud;
6. avalikkude õppeasutiste õigusteta eraõppeasutiste õppejõud ja teenijad ning avalikkude õppeasutiste õigustega erakoolide teenijad;
7. omavalitsuste või nende liitude asutiste ja ettevõtete teenijad ametikohtadel, millede tasu normeeritakse kuuviisi või pikema ajajärgu alusel, ükskõik kas teenijad on sinna valitud või nimetatud;
8. eripõhikirjade või -määruste alusel tegutsevate riiklikkude asutiste ja ettevõtete teenijad ning Riigi sadamatehase töölised, kes on astunud tehaste teenistusse 18. novembrist 1918 kuni 1. novembrini 1930, või kelle teenistusaeg pensioniõigust andvaid riigiasutistes või -ettevõtetes ületab 1. novembriks 1930 kaksteist aastat;

9. isikud, kes ei ole riigiasutiste või ettevõtete teenistuses, kuid kellele vastavate seadustega on antud riigiteenijate õigused;
10. avalik-õiguslikul alusel tegutsevate kutsekodade, Tööstusliku töö seaduse põhjal asutatud kindlustusühingute, haigekassade ja nende liitude teenijad;
11. Eesti Punase Risti Seltsi alalised kuupalgalised teenijad;
12. riikliku tähtsusega ülesandeid täitvate seltskondlike organisatsioonide ja asutiste alalised kuupalgalised teenijad Vabariigi Valitsuse otsusel Sotsiaalministri ettepanekul.

§ 2. Käesoleva seaduse alla ei kuulu:

1. kaitseväelased;
2. ärilisel alusel töötavate ja põllu- ning metsamajanduslike riiklike ettevõtete töölised, välja arvatud § 1 p. 8 nimetatud Riigi sadamatchase töölised;
3. isikud, kelle teenistus asutises või ettevõttes loetakse kõrvaltööks.

Punktis 2 nimetatud äriliste ettevõtete ja p. 3 nimetatud kõrvaltööde nimestiku määrab kindlaks Vabariigi Valitsus Sotsiaalministri ettepanekul.

§ 3. Töölistel (§ 1 p. 3), kes on palgatud juhuslikule tööle, on ainult teenistustervisrikke-pensioni õigus (§ 7 p. 3). Juhuslikuks tööks loetakse käesoleva seaduse mõttes tööd, mis ei ole seotud asutise või ettevõtte alalise tegutsemisega, kui nende tööde kestus ei ületa kolme kuud.

§ 4. Vabariigi Valitsusel on õigus määrata käesolevas seaduses ettenähtud tasusid tema poolt määratud suuruses töövõimetuile või üle kuuekümneme aasta vanaks saanud isikuile, kes on osutanud Eesti Vabariigile erakorralisi teeneid ja kui need isikud on olnud Eesti Maavalitsuse, Päästekomitee, Esimese Välisdelegatsiooni, Ajutise Valitsuse, Vabariigi Valitsuse, Pariisi või Tartu Rahudelegatsiooni liikmeiks, Riigikontrolöriks või Eesti Ajutise Maanõukogu (Maapäeva), Asutava Kogu või Riigikogu esimeheks või välissaadikuks või Eesti Punase Risti Seltsi presidendiks (esimeheks), kusjuures nad ühtekokku on olnud vähemalt viis aastat neil kohtadel või muus pensioniõiguslikus teenistuses.

Töövõimetus tõestatakse Vabariigi Valitsuse poolt määratud korras.

Esimeses lõikes nimetatud isikute surma korral võib Vabariigi Valitsus selles seaduses ettenähtud tasusid määrata nende isikute perekondadele.

§ 5. Esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikute surma korral on käesolevas seaduses ettenähtud tasudele õigus nende isikute perekondadel (§ 75).

§ 6. Käesoleva seaduse järgi makstavad tasud on:

1. pension ja
2. ühekordne toetusraha.

Pensioniks nimetatakse käesolevas seaduses ettenähtud alustel ja korras perioodiliselt makstavat rahalist summat, mis arvutatakse vastavalt teenistusest lahkunud isiku palgale, teenitud ajale ja teenistusest lahkumise põhjusele.

Ühekordseks toetusrahaks nimetatakse käesolevas seaduses ettenähtud alustel ja korras ühekordselt makstavat rahalist toetussummat.

§ 7. Pensionina makstakse:

1. vanaduspensioni — isikule, kes on olnud ettenähtud aja teenistuses, mis käesoleva seaduse järgi arvestatakse pensioni väljateenimise ajana;

2. tervisrikke-pensioni — isikule, kes ei ole välja teeninud vanaduspensioni, kuid on lahkunud teenistusest haiguse või vigastuse tõttu, mis ei ole tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärgedest, ja kes on teeninud vähemalt käesolevas seaduses ettenähtud aja alammäära;
3. teenistustervisrikke-pensioni — teenitud ajale vaatamata isikule, kelle töövoime kaotus on tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärjel saadud haigustest, haavadest või vigastustest või neist tekkinud haigustest;
4. perekonna-pensioni — esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikute surma korral nende perekondadele, kui isik sai või oli õigustatud saada käesolevas paragrahvis p. 1—3 ettenähtud pensioni või kui isiku surm järgnes p. 3 nimetatud asjaolude tagajärjel teenistuses olles või pärast teenistusest lahkumist.

Isikule, kel on õigus saada pensioni mitmel käesolevas paragrahvis nimetatud põhjusel, makstakse pension, mis on suurem.

Esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikute poolt endale tahtlikult tekitatud tervisrikke või sellele järgnenud surm annab õiguse saada pensioni käesoleva seaduse alusel ainult järgmistel juhtudel: 1) kui isik tervisrikke tekitamise ajal oli süüdimatu; 2) kui tervisrikke tekitamine oli paratamatu teenistuskohuste täitmise tõttu; 3) kui isik oli välja teeninud § 59 ettenähtud aja alammäära.

§ 8. Ühekordset toetusraha makstakse:

1. isikule, kes on teeninud käesolevas seaduses ettenähtud aja ja on lahkunud teenistusest ilma vanadus- või tervisrikke-pensioni õigusega haiguse või vigastuse tõttu, mis ei ole tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärgedest;
2. isikule, kes on lahkunud teenistusest ja omab teenistustervisrikke-pensioni õigust paragrahvi 7 p. 3 põhjal;
3. esimeses (1.) paragrahvis loendatud isiku surma korral tema perekonnale, kel ei ole perekonna-pensioni õigust;
4. perekonnale, kel on õigus saada pensioni esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikute surma korral, mis oli tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärjel saadud haigustest, haavadest või vigastustest või neist tekkinud haigustest, kui see isik ise ei ole saanud ühekordset toetusraha p. 2 põhjal.

Paragrahvi 7 viimase lõike eeskiri on maksev ka ühekordse toetusraha määramisel.

~~§ 9.~~ Teenistus- või töökohal teenimise aega, mis käesoleva seaduse järgi arvestatakse pensioni väljateenimise ajana, nimetatakse pensioniõiguslikuks teenistusajaks.

Esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikute teenistust või tööd, ühes arvatud ka teenistus või töö enne käesoleva seaduse jõustumist samas paragrahvis loendatud teenistus- või töökohtadel, nimetatakse pensioniõiguslikuks teenistuseks. Pensioniõiguslikuks teenistuseks loetakse ka teenistus Eesti kaitseväes ohvitserina, kaitseväeametnikuna või üleajateenijana. Samuti loetakse pensioniõiguslikuks teenistuseks teenistus Eesti Vabadussõja ajal kaitseliitlasena neil, kes selle teenistuse eest said palka või päevaraha kaitseväelastega ühesugustel alustel või võtsid osa vahi- või rindeteenistusest. Pensioniõiguslikuks teenistuseks ei loeta teenistust enne 11. nov. 1918.

Esimeses (1.) paragrahvis nimetatud isikute teenistus- või töökohad on pensioniõiguslikud teenistuskohad.

Pensioniõiguslikus teenistuses olevat isikut nimetatakse pensioniõiguslikuks isikuks. Perekonda, kes on õigustatud saama pensioni või ühekordset toetusraha pensioniõigusliku isiku teenistuse eest, nimetatakse pensioniõiguslikuks perekonnaks.

2. peatükk.

Pensionikapital ja pensionikapitalimaks.

§ 10. Pensionid ja ühekordsed toetusrahad makstakse pensionikapitalist, mis seisab Sotsiaalministeeriumi valitsemisel. Pensionikapitali valitsemise ja arvepidamise lähema korra pensionide eriliikide järgi määrab Sotsiaalminister kokkuleppel Majandusministri ja Riigikontrolöriaga.

§ 11. Pensionikapital koosneb riigieelarvega määratud summadest, käesoleva seaduse alusel võetavatest pensionikapitalimaksudest ja viivitusrahadest, annetistest, kapitali intressidest, muudest juhuslikest tuludest ning pensionikapitalimaksudest ja viivitusrahadest, mis arvatakse teiste seaduste järgi käesolevas seaduses ettenähtud pensionikapitali hulka.

§ 12. Pensionikapitalimaksu maksavad: 1) asutised ja ettevõtted, kelle teenistuses seisavad § 1 p. 5—12 loendatud pensioniõiguslikud isikud, ja 2) pensioniõiguslikud isikud.

§ 13. Pensionikapitalimaksu ei võeta juhuslike tööde tööliste (§ 3) palgast.

Peale selle ei võeta: 1) § 12 p. 1 ettenähtud pensionikapitalimaksu õppeasutiste õppejõudude (§ 1 p. 5) palgalt või palgaosalt, mis vastavate seaduste põhjal tasutakse riigi poolt;

2) § 12 p. 2 ettenähtud pensionikapitalimaksu natuuras antavalt palgalt või palgaosalt, kui pensioniõigusliku isiku rahapalk on alla kahekümne krooni kuus.

§ 14. Asutistelt ja ettevõtelt võetava pensionikapitalimaksu (§ 12 p. 1) suuruse, tarbe korral esimeses (1.) paragrahvis loendatud asutiste ja ettevõtete eriliikide järgi, määrab kindlaks iga aasta kohta ette Vabariigi Valitsus Sotsiaalministri ettepanekul, kusjuures see maks ei või olla suurem kui kümme protsenti pensioniõiguslike isikute palgast.

§ 15. Pensioniõiguslikelt isikuilt võetava pensionikapitalimaksu (§ 12 p. 2) suuruse määrab kindlaks Vabariigi Valitsus Sotsiaalministri ettepanekul, kusjuures see maks ei või olla suurem kui neli protsenti pensioniõigusliku isiku palgast.

Ringkonnakohtute juures olevatelt kohtupristavitelt võetakse pensionikapitalimaksu jaoskonnakohtuniku sekretäri palga järgi ja see maks arvatakse maha samade kohtupristavite poolt Kohtukoja deposiiti sissemakstud taksi-tasu kogusummast.

§ 16. Kui isik teenib mitmel pensioniõiguslikul teenistuskohal, siis võetakse pensionikapitalimaksu ainult ühe, ja nimelt selle koha järgi, kust ta saab suuremat palka.

Kui õppejõud annab tunde mitmes õppeasutises, siis jagatakse see maks proportsionaalselt normaaltundide tasu piirides üksikute õppeasutiste vahel vastavalt nendes õppeasutistes antavate tundide arvuga.

§ 17. Pensioniõiguslike isikute pensionikapitalimaks arvatakse maha nende isikute palgast. Mahaarvamist teostatakse ja arvestatakse Sotsiaalmi-

nistri poolt kokkuleppel Majandusministriga ja Riigikontrolöriiga antud juhendite järgi.

§ 18. Pensionikapitalimaksud, kuivõrd § 10 ja 17 põhjal antud eeskirjad ei määra teisiti, tasutakse kahe nädala jooksul pärast palga maksmist Eesti Panka või selle osakonda Sotsiaalministeeriumi pensionikapitali jooksvale arvele. Pensionikapitalimaksud (§ 12), mis tähtaegadel õiendatud ei ole, loetakse maksuvõlak, millelt asutised ja ettevõtted maksavad viivitusraha 1% kuus, lugedes alanud kuu terveks kuuks. Maksuvõlad nõutakse sisse administratiiv-korras.

§ 19. Pensionikapitalimaks arvestatakse tervetes 10 sentides, kusjuures summad 5 sendist kuni 10 sendini loetakse 10 sendiks, kuna summasid kuni 5 sendini ei arvestata.

§ 20. Sotsiaalministeeriumil on õigus tema poolt näidatud alustel nõuda pensionikapitalimaksu maksvalt asutistelt ja ettevõtteilt andmeid käesoleva seaduse järgi pensioniõiguslike isikute koosseisude ja palkade ning nende muudatuste kohta ja neid andmeid koha peal kontrollida.

§ 21. Pensionikapitali arvelt makstakse:

1. pensionid ja ühekordsed toetusrahad, mis on määratud käesoleva seaduse või § 156 p. 1—8 loendatud seaduste alusel;
2. pensionid ja ühekordsed toetusrahad, mis on määratud muude pensioniseaduste alusel, kui neis seadustes on ette nähtud, et nende alusel määratud pensionid ja ühekordsed toetusrahad makstakse Sotsiaalministeeriumi valitsemisel olevast pensionikapitalist;
3. pensionikapitali valitsemise ja paragrahvides 91, 99, 112, 113 ning 116 tähendatud kulud.

3. peatükk.

Palga määratlus.

~~§ 22.~~ Palgaks käesoleva seaduse mõttes loetakse tasu rahas ja natuuras ühes alaliste lisatasudega, mida pensioniõiguslik isik saab oma pensioniõigusliku teenistuse eest.

Raudteeteenijail arvatakse palga hulka ka saadavad kilomeetrirahad.

Palgaks käesoleva seaduse mõttes ei loeta summasid, mis määratakse erakorraliste väljaminekute katteks või eritööde tasuks, samuti ka preemiaid, tasu puhaskasust, tasu üle normi antud tundide ja ületunnitöö eest, lasteabiraha, teenistusvanusetasu, lisapalka teenitud aastate eest ja eriametite eest juurdearvatavaid lisapalkasid.

Avalikkude õppeasutiste õigusteta eraõppeasutise õppejõu (§ 1 p. 6) palk käesoleva seaduse mõttes ei või olla suurem sellest normist, mis temale kuuluks, kui ta õpetaks vastavas avalikus õppeasutises.

§ 23. Natuuras antava palga rahaline väärtus määratakse kindlaks iga pensioniõigusliku teenistuskoha jaoks Sotsiaalministri poolt näidatud alustel: riigiasutistes ja -ettevõtteis — asjaomase ministri poolt, omavalitsustes — volikogude poolt, teistes asutistes ja ettevõtteis — nende asutiste või ettevõtete juhatuste poolt.

Naturaaltasu rahalise väärtuse ümberhindamise tõttu muutunud palka, juhul kui naturaaltasu reaalne alus on jäänud endiseks, ei loeta käesoleva seaduse mõttes uueks palgaks.

Samuti ei loeta käesoleva seaduse mõttes uueks palgaks alaliste lisatasude või kilomeetrirahade muutumise tõttu muutunud palka.

§ 24. Välismaal teenistuses olevate isikute palgaks loetakse vastava ametiastme palgamäär siseriigis. Ametiastme vastavus määratakse kindlaks Välisteenistuse seaduse või muude erieeskirjade alusel.

4. peatükk.

Pensiooniõiguslik teenistusaeg.

§ 25. Pensiooniõiguslikuks teenistusaajaks loetakse esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikuil nende teenitud aeg pensiooniõiguslikus teenistuses. Pensiooniõiguslikel isikuil, kes on olnud ettenähtud aja pensiooniõiguslikus teenistuses, arvestatakse pensiooniõigusliku teenistusajana ka käesolevas peatükis loendatud teenistusajad.

§ 26. Pensiooniõiguslikul isikul, kes on olnud vähemalt viis aastat pensiooniõiguslikus teenistuses, arvestatakse ka aeg, mis ta on olnud Vene riigi teenistuses, kui see teenistus arvestati pensioni väljateenimise ajaks või andis õiguse pensioni või pensioni asemel ühekordse toetusraha saamiseks riigikassast või erikapitalidest või kassadest, mis olid Vene riigi asutiste käsutada.

Ohvitserina, sõjaväeametnikuna või üleajateenijana Vene sõjaväes teenitud aeg arvestatakse vastavalt ohvitseride, kaitseväeametnikkude ja üleajateenijate kohta maksmapandud pensioniseaduste eeskirjadele, kui isik on teeninud neis eeskirjades ettenähtud aja Eesti Vabariigis ohvitserina, kaitseväeametnikuna või üleajateenijana.

Teistel isikuil arvestatakse teenistusaeg Vene riigis päev päeva eest ka neil juhtudel, kui Vene seaduste järgi arvestati üks päev rohkem kui ühe eest.

§ 27. Pensiooniõiguslikul isikul, kes on olnud vähemalt viis aastat pensiooniõiguslikus teenistuses, arvestatakse ka teenistusaeg Eesti Vabariigi praegustes piirides Vene riigi- ja omavalitsusasutistes või -ettevõtteis, samuti teenistusaeg Seevaldi närvi- ja vaimuhaigemajas, kuigi need teenistused ei andnud õigust pensioni saamiseks § 26 nimetatud kassadest või erikapitalidest.

§ 28. Pensiooniõiguslikul isikul, kes on olnud vähemalt viis aastat pensiooniõiguslikus teenistuses, arvestatakse ka teenistusaeg Vene riigis kõigis koolides ja raudteedel, kuigi need teenistused ei andnud õigust pensioni saamiseks § 26 nimetatud kassadest või erikapitalidest.

§ 29. Pensiooniõiguslikul isikul, kes on olnud vähemalt ühe aasta pensiooniõiguslikus teenistuses, arvestatakse ka teenistusaeg Eesti Vabariigi ajal eraraudteel ning Seevaldi närvi- ja vaimuhaigemajas enne nende riigistamist, Talumajanduse Nõuande Büroos ja Põllumajanduslikus Raamatupidamise Talituses kuni 1. aprillini 1932, samuti ka igasugune tegelik kaitseväeteenistus, Asutava Kogu ja Riigikogu liikmeks ning § 4 loendatud ameteis olemise aeg.

§ 30. Tegelikus kaitseväeteenistuses oldud aeg, samuti teenistus Eesti Vabadussõja ajal kaitseliitlasena neil, kes selle teenistuse eest said palka või päevaraha kaitseväelastega ühesugustel alustel või võtsid osa vahi- või rinde-teenistusest, arvestatakse järgmiselt:

1. ohvitserina, kaitseväeametnikuna või üleajateenijana teenitud aeg vastavalt ohvitseride, kaitseväeametnikkude ja üleajateenijate kohta maksmapandud pensioniseaduste eeskirjadele, ja
2. kõigil teistel — rahuajal teenitud aeg päev päeva eest ja sõjaajal teenitud aeg ohvitseride ja kaitseväeametnikkude kohta maksmapandud pensioniseaduste eeskirjade kohaselt.

Käesoleva paragrahvi p. 2 tähendatud isikuil ei arvestata Vene sõjaväes teenitud aega, kuid arvestatakse teenistusaeg eesti rahvuslikes väeosades.

§ 31. Pärast käesoleva seaduse jõustumist pensioniõiguslikus teenistuses olnud aeg riikliku või omavalitsuse tuletõrje kutselise tuletõrjujana või politseiametnikuna aktiivteenistuskohadel, kuid mitte kõrgemal kui konstaabli või temale vastaval kohal, arvestatakse nii, et neli tegelikku teenistuspäeva loetakse viieks päevaks.

Aktiivteenistuse ametikohad politseis määrab kindlaks Vabariigi Valitsus.

Pensionioiguslikul tuukril arvatakse iga sukeldumistunni eest pensionioiguslikule teenistusajale juurde kuus päeva. Sel viisil tuukri pensionioiguslike teenistusajale juurde arvatud aeg ei või olla ühel kalendriaastal suurem kui kuus kuud, kusjuures eelmise aasta sukeldumistundide ülejääke ei arvestata järgmisil aastail.

§ 32. Tartu Ülikooli määraselisel õppejõul, kes välismaalt ametisse kutsutud või valitud, arvestatakse pensioni määramisel ka teenistusaeg välisriikides, kui see arvestati pensionioiguslikuks teenistusajaks vastava riigi seaduste põhjal ning kui ta on olnud vähemalt kümme aastat Tartu Ülikooli teenistuses, kusjuures tervisrikke-pensioni (§ 7 p. 2) määramisel see tähtaeg lüheneb viie aasta võrra.

§ 33. Eesti kodanikul, kes on õppejõuna teeninud eestlastele määratud koolides Lätis, arvestatakse aeg, mil ta on teeninud neis koolides Lätis, Haridusministri otsusel kokkuleppel Sotsiaalministriga.

§ 34. Pensionioigusliku teenistusaja juurde ei arvata palgata puhke-aega, ametnikkude reservis olemise aega, sõjavangis viibimise aega, kohtuotsusega määratud arestis või vangistuses viibimise aega ega ajavahemikku 15. novembrist 1917 (v.k.j.) kuni 11. novembrini 1918.

Teenistus Vene riigis arvestatakse ainult kuni 15. novembrini 1917 (v.k.j.).

Teenistusaeg eesti rahvuslikes väeosades arvestatakse ohvitseride ja kaitseväeametnikkude kohta maksmapandud pensioniseaduste eeskirjades ettenähtud tähtaegadeni.

Peale selle ei arvestata pensionioigusliku teenistusajana palgata teenistust, välja arvatud teenistusaeg Politseikooli kasvandikuna või kohtuameti kandidaadina.

§ 35. Õppejõul, kes annab alla 50% normaaltundide arvestusest, ei loeta seda teenistust pensionioiguslikuks teenistuseks ega arvestata pensionioigusliku teenistusajana.

Avalikkude õppeasutiste õigusteta eraõppeasutise õppejõu normaaltundide arvuks loetakse vastav normaaltundide arv avalikkudes õppeasutistes. Normaaltundide arvu vastavuse määrab tarbe korral Haridusminister.

§ 36. Kohtu alla andmise või eeluurimise puhul teenistuskohuste täitmise eemalolemise aeg arvestatakse pensionioigusliku teenistusajana ainult siis, kui teenistuskohuste täimisest kõrvaldatu on kohtu poolt õigeks mõistetud või kui süüdistus tema vastu on lõpetatud.

§ 37. Pensioni arvutamisel arvestatakse teenitud aja kogukestusest täisaastad. Ülejääk 183 päeva või rohkem loetakse täisaastaks. Ülejääki alla 183 päeva ei arvestata.

Ühekordse toetusraha arvutamisel esimeses lõikes tähendatud aja ülejääke ei arvestata.

§ 38. Pensioniõiguslik teenistusaeg tõestatakse pensioniõigusliku isiku teenistuslehe, teenistuskirja, töötamislehe või muude vastavate tõendustega.

§ 39. Pensioniõiguslik teenistusaeg, palk rahas ja natuuras antava palga rahaline väärtus märgitakse pensioniõigusliku isiku teenistuslehte, teenistuskirja või töötamislehte. Õppeasutiste õppejõudude teenistuskirja tähendatakse veel antud nädalatundide arv ja selle protsent nädala normaal-tundide arvust.

Asutised ja ettevõtted, kes ei pea pensioniõiguslike isikute teenis-tuslehti, teenistuskirju või töötamislehti vastavate erieeskirjade põhjal, on kohustatud pidama neid Sotsiaalministri poolt näidatud korras.

5. peatükk.

Pensionid ja ühekordsed toetusrahad pensioniõiguslikele isi-kuile.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 40. Keegi ei või saada pensioni käesolevas seaduses ettenähtud pensionikapitalist ja olla samal ajal pensioniõiguslikus teenistuses, välja arva-tud isikud, kellele on määratud pension § 68 näidatud alustel või Rahva-väelaste ja nende perekondade pensioni seaduse põhjal.

§ 41. Kui isikul on pensioniõigus mitme seaduse alusel, siis on tal õigus saada ainult üht pensioni.

§ 42. Tervisrikke-, teenistustervisrikke- ja vanaduspensionid, mis on määratud isiku töövõime kaotuse korral enne kuuekümnenaastaseks saamist, lõpetatakse pensionäri tervistumisega.

Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusel on õigus nõuda pensionäri tervisliku seisundi kindlaksmääramist.

§ 43. Pensioni ja ühekordse toetusraha suurus määratakse kindlaks käesolevas seaduses ettenähtud alustel vastavalt pensioniõiguslikust teenis-tusest lahkunud isiku palgale, maha arvamata sellest pensioniõigusliku isiku pensionikapitalimaksu ja teisi sunduslikult mahaarvatavaid makse.

Politseikooli kasvandikul arvutatakse teenistustervisrikke-pension kord-niku palgast.

Ringkonnaohtute juures olevatel kohtupristavitel arvutatakse pension ja ühekordne toetusraha jaoskonnakohtuniku sekretäri palgast.

§ 44. Pension ühes lisapensionidega ei või olla suurem palgast, millest arvutatakse pension.

Pensioni ülemmääraks on kaks sada viiskümmend krooni kuus.

§ 45. Isikule, kelle pension ühes lisapensionidega on väiksem kui viiskümmend krooni kuus, makstakse iga tema ülalpidamisel olevalt lihaselt lapselt kuni kaheksateistkümnne aasta vanuseks saamiseni, või töövõimetuse puhul vanust arvestamata, lisapensioni kuus (6) krooni kuus, kuid nii, et pension ühes lisapensioniga lastelt ei tõuseks üle viiekümne krooni kuus. Lisapensioni ei maksta isikule, kelle lastel on õigus saada laste-abiraha vasta-vate erieeskirjade alusel.

§ 46. Isikule, kes Eesti Vabadussõjas lahingus on haavatud või põru-tatud või kes teenistuskohuste täitmisest sõltuvalt on haigestunud Vabadus-sõja ajal puhkenud taudidesse sõja või nende taudide vastu võitlemise kes-tusel, makstakse lisapensioni ühe protsendi suuruses palgast, mille järgi pension on arvestatud.

Vabadusristi kavalerile makstakse iga Vabadusristi eest lisapensioni palgast, mille järgi pension on arvestatud, järgmiselt:

1. esimeses järgus — kolm protsenti;
2. teises järgus — kaks ja pool protsenti;
3. kolmandas järgus — poolteist protsenti.

§ 47. Kui isik on teeninud Eesti Vabariigis vähemalt viis aastat ja tema pensioniõigusliku teenistusaja hulka arvatakse ka teenistusaeg Vene riigis, siis ei või pension tõusta üle seitsmekümne viie krooni kuus. See pensioni ülemmäär tõuseb viie krooni võrra iga aastaga, mis Eesti Vabariigis rohkem teenitud.

Isiku kohta, kes on teeninud Eesti Vabariigis vähemalt seitseteist aastat ja kelle pensioniõigusliku teenistusaja hulka arvatakse ka teenistusaeg Vene riigis, ei ole maksev käesoleva paragrahvi eelmine lõige, vaid sellel isikul arvatakse määratavast pensionist maha üks protsent iga arvestatud teenistusaasta eest Vene riigis, — kuid nii, et selle vähendusega pension ei langeks alla selle ülemmäära, mida sama isik võiks saada esimese lõike põhjal. Kui isiku pension on väiksem esimeses lõikes näidatud ülemmäärast, siis ei teostata mahaarvamist käesoleva lõike alusel.

§ 48. Eelmise (47.) paragrahvi eeskirjad ei ole maksvad isikute kohta, kes on saanud Eesti Vabadussõjas haavata või põrutada, omavad Vabadusristi, või on osa võtnud Vabadussõjast vähemalt kuus kuud kuni 3. jaanuarini 1920 kas kaitseväelasena või kaitseliitlasena, kui nad said kaitseliitlastena palka või päevaraha kaitseväelastega ühesugustel alustel või võtsid osa vahi- või rinde-teenistusest.

§ 49. Kui isiku pensioniõiguslik teenistusaeg Eesti Vabariigis võimaldab teenistusaega Vene riigis arvestamata jättes või osalisel arvestamisel saada suuremat pensioni, kui võimaldavad seda käesoleva seaduse § 47 eeskirjad, siis ei arvestata teenistusaega Vene riigis või arvestatakse osaliselt.

✓ § 50. Vanadus- ja tervisrikke-pension (§ 7 p. 1 ja 2) arvutatakse:

1. viimase pensioniõigusliku teenistuse palga järgi, kui isik on teeninud selle palgaga vähemalt kaks aastat;
2. eelviimase pensioniõigusliku teenistuse palga järgi, kui isik on teeninud viimase pensioniõigusliku teenistuse palgaga alla kahe aasta. Kui eelviimase teenistuse palk oli suurem, siis arvestatakse see ainult juhul, kui isik on selle palgaga teeninud vähemalt kaks aastat; on aga isik teeninud eelviimase suurema palgaga alla kahe aasta, arvutatakse pension tema viimase teenistuse (p. 1) palga järgi.

§ 51. Teenistustervisrikke-pension (§ 7 p. 3) arvutatakse viimase pensioniõigusliku teenistuse palga järgi. Kui isiku viimase pensioniõigusliku teenistuse palk oli väiksem eelviimase teenistuse palgast ja isik on teeninud viimase palgaga alla kahe aasta, kuid eelviimase palgaga üle kahe aasta, siis arvutatakse teenistustervisrikke-pension eelviimase teenistuse palgast.

§ 52. Pensioniõiguslikul isikul, kelle pension arvutatakse pensioniõigusliku teenistuse palgast, mille juurde kuuluvad lisatasuna kilomeetirahad, arvatakse palga hulka selles teenistuses viimasel tegelikul teenistus-aastal saadud kilomeetirahad.

§ 53. Isikul, kelle palk normeeritakse lühema kui kuuajalise tähtaja või tükitöö või mõlema alusel, arvutatakse pension või ühekordne toetusraha viimase aasta palgast.

Isikul, kes on tööl olnud asutises või ettevõttes, mis tegevuses kogu aasta, arvatakse viimaseks aastapalgaks palk, mida ta on saanud ühe aasta jooksul enne töölt vabanemist, jagatud päevade arvuga, mil isik sama aasta jooksul on tööl olnud, ja korrutatud kahesaja üheksakümne viiega.

Isikul, kes on tööl olnud asutises või ettevõttes, mis ei tööta kogu aasta, arvatakse viimaseks aastapalgaks palk, mida ta on saanud ühe aasta jooksul enne töölt vabanemist, jagatud päevade arvuga, mil isik sama aasta jooksul tööl olnud, ja korrutatud asutise või ettevõtte keskmise hariliku töötamispäevade arvuga aastas, juurde lisades sellele summa, mis saadakse lihttöölise keskmise päevapalga korrutamisest kahesaja üheksakümne viie ja eelnimetatud ettevõtte keskmise hariliku töötamispäevade arvu vahega.

Juhuslikkude tööde töölistel (§ 3) arvutatakse teenistustervisrikke-pension palgast, mida isik tegelikult saanud enne töölt vabanemist, ja summast, mis saadakse keskmise lihttöölise päevapalga korrutamisest kahesaja üheksakümne viie ja tööl oldud päevade arvu vahega.

Lihttöölise keskmise päevapalga määrab kindlaks iga aasta kohta vastav kindlustusamet. Kui kindlustusameti poolt kindlaksmääratud lihttöölise keskmine päevapalk osutub suuremaks isiku oma keskmisest päevapalgast tegelikult tööl oldud päevade eest, siis arvatakse sellele isikule lihttöölise keskmiseks päevapalgaks tema oma keskmine päevapalk.

§ 54. Asutise või ettevõtte keskmise hariliku töötamispäevade arvu aastas määrab kindlaks vastava asutise või ettevõtte juhatus.

Paragrahvides 50—52 ettenähtud alustel arvutatakse ka ühekordsed toetusrahad.

§ 55. Isikul, kes on olnud pensioniõiguslikus teenistuses vähemalt viisteist aastat ja on ümber paigutatud pensionikomisjoni poolt tunnustatud terviselikel põhjustel väiksema palgaga teenistusse, kuid kes lahkuib hiljemalt viie aasta jooksul teenistusest tervisrikke-pensiooni õigusega, samuti ka isikul, kes on välja teeninud vanaduspensiooni ülemmäära ja on ümber paigutatud väiksema palgaga teenistusse, arvutatakse pension selle palga järgi, mis need isikud said kuni ümberpaigutamiseni, eeldusel, et nad on sel kõrgema palgaga teenistuses olnud vähemalt kaks aastat.

§ 56. Distsiplinaarkorras väiksemapalgalisse teenistusse määratud isik saab pensiooni uue teenistuse palga järgi.

§ 57. Isikul, kes teenis ühel ja samal ajal mitmel pensioniõiguslikul teenistuskohal, arvutatakse pension, silmas pidades § 50 ettenähtud aluseid, ainult ühe ja nimelt selle teenistuskoha järgi, kust ta sai suuremat palka.

§ 58. Pensionäri pensioniõiguslikku teenistusse astumise tõttu katkenud pensiooni asemele uuesti määratud pension ei või olla väiksem eelmisest.

2. jagu.

Vanaduspension.

§ 59. Vanaduspension (§ 7 p. 1) määratakse pensioniõiguslikust teenistusest lahkunud isikule, kel on teenitud pensioniõiguslikku teenistusaega vähemalt kaksikümmend viis aastat.

Vanaduspensiooni makstakse, kui isik on saanud kuuskümmend aastat vanaks. Isikule, kes on lahkunud teenistusest nooremalt, makstakse pensiooni pärast kuuekümnneaastaseks saamist. Kui teenistusest lahkunud ja vanaduspensiooni saamiseks tarviliku pensioniõigusliku teenistusaaja alammäära

väljateeninud isik on kaotanud töövõime enne kuuekümnenaastaseks saamist, makstakse temale pensioni varem.

Kui mõne eriseaduse järgi on võimalik vanaduse tõttu isikut teenistusest vabastada enne kuuekümnenaastaseks saamist, siis sel alusel teenistusest vabastatud isik, kui tal on teenitud vähemalt kakskümmend viis aastat pensioniõiguslikku teenistusaega, omab vanaduspensioni õigust teenistusest vabastamise päevast arvates.

Riigikohtunikud, kohtunikud ja kohtu-uuriad, kes lahkuvad ametist vanuse ülemmäära kätte jõudmise tõttu ja kes on olnud kohtuniklike palgaastmetes ettenähtud kohtadel teenistuses vähemalt kaksteist aastat ja astunud sellesse teenistusse enne 1. jaanuari 1920, kui neil ei ole pensioniõigust muudel alustel, saavad pensioni ühesuurusel määral nendega, kellele makstakse vanaduspensioni alammäära ulatuses samapikkuse eestiaegse teenistuse eest veneaegse teenistuse arvestamisel.

§ 60. Vanaduspensioni makstakse käesoleva seaduse lisas näidatud suuruses vastavalt isiku pensioniõiguslikule teenistusaajale ja palgale.

3. jagu.

Tervisrikke-pension.

§ 61. Tervisrikke-pension määratakse isikule, kes ei ole välja teeninud vanaduspensioni, kuid kel on teenitud vähemalt kümme aastat pensioniõiguslikku teenistusaega ja kes oli pensioniõiguslikust teenistusest lahkumisel kaotanud teenistuse jätkamise võimaluse käesolevas seaduses ettenähtud korras tõestatud töövõimetuse tõttu, mis ei ole tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärgedest.

§ 62. Töövõimetuks tunnustamise põhjusteks on:

1. haigused või vigastused, mis takistavad teenistuse jätkamist ja ühtlasi teevad vajalikuks alalise kõrvalabi, ja
2. haigused või vigastused, mis takistavad teenistuse jätkamist, kuid ei tee vajalikuks kõrvalabi.

§ 63. Tervisrikke-pensioni makstakse käesoleva seaduse lisas näidatud suuruses vastavalt isiku pensioniõiguslikule teenistusaajale ja palgale.

§ 64. Isikule, kellele määratakse tervisrikke-pensioni § 62 p. 1 ettenähtud juhtudel, makstakse lisapensioni kahekümne protsendi suuruses algpensionist, — kuid nii, et pension ühes lisapensioniga ei tõuseks üle selle määra, mida see isik võiks saada vanaduspensionina kahekümneviie-aastase teenistuse eest.

Lisapensioni makstakse selle aja jooksul, mil isik vajab alalist kõrvalabi.

4. jagu.

Teenistustervisrikke-pension.

§ 65. Teenistustervisrikke-pension määratakse pensioniõiguslikule teenistusaajale vaatamata isikule, kelle töövõime kaotus, mis ei ole väiksem kui kümme protsenti, on tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärjel saadud haigustest, haavadest või vigastustest või neist tekkinud haigustest.

§ 66. Teenistustervisrikke-pensioni makstakse pensioniõiguslikust teenistusest lahkunud ja alalist kõrvalabi vajavale isikule kaheksakümmend viis protsenti palgast selle aja jooksul, mil isik vajab alalist kõrvalabi.

§ 67. Teenistustervisrikke-pensioni makstakse pensioniõiguslikust teenistusest lahkunud, kuid alalist kõrvalabi mittevajavale isikule töövõime täieliku kaotuse korral seitskümend protsenti palgast, osalise töövõime kaotuse korral aga vastavalt vähem.

§ 68. Kui teenistustervisrikke tõttu osalise töövõime kaotanud isik jätkab pensioniõiguslikku teenistust palgaga, mis on väiksem sellest palgast, mille alusel toimuks temale pensioni arvutamine, siis on sel isikul niisuguse palga saamise aja kestel õigus saada pensionina seitskümend protsenti nimetatud kahe palga vahest, kui isiku töövõime kaotus on viiskümend või enam protsenti; vähema töövõime kaotuse korral vastav osa seitsmekümnest protsendist.

§ 69. Kui isik, kes saab pensioni § 68 põhjal, omandab käesoleva seaduse alusel pensioniõiguse uuesti, siis arvutatakse tema uus pension palgast, millest arvutati eelmine pension.

Uus pension ei või olla väiksem eelmisest.

Uue pensioni määramisega lõpeb varemalt määratud pensioni maksmine.

5. jagu.

Ühekordsed toetusrahad.

~~§ 70.~~ Isikule, kes on olnud vähemalt kaks aastat pensioniõiguslikus teenistuses ja kes on lahkunud teenistusest haiguse või vigastuse pärast, mis teeb võimatuks teenistuse jätkamise, kuid ei vaja kõrvalabi, määratakse ühekordset toetusraha poole aastapalga suuruses, kui tal ei ole pensioniõigust.

~~§ 71.~~ Isikule, kes on olnud pensioniõiguslikus teenistuses vähemalt kaks aastat ja kes on lahkunud teenistusest haiguse või vigastuse pärast, mis teeb võimatuks teenistuse jätkamise ja vajaliseks alalise kõrvalabi, määratakse ühekordset toetusraha kolmveerand aastapalgast, kui tal ei ole pensioniõigust.

§ 72. Isikule, kes on lahkunud teenistusest teenistustervisrikke pärast (§ 7 p. 3), määratakse peale pensioni ühekordset toetusraha järgmiselt:

1. alalist kõrvalabi vajavale — poole aastapalga suuruses;

2. kõrvalabi mittevajavale, kelle töövõime kaotus on vähemalt viiskümend protsenti — veerandik aastapalgast.

§ 73. Isik, kes sai ühekordset toetusraha käesoleva seaduse § 70 või § 71 põhjal ja kes astub uuesti pensioniõiguslikku teenistusse, ei saa teiskordsel teenistusest lahkumisel enam neis paragrahvides ettenähtud ühekordset toetusraha.

§ 74. Kui isik, kes on saanud ühekordset toetusraha § 70 või 71 põhjal, omandab käesoleva seaduse alusel pensioniõiguse, siis tal arvatakse ühekordne toetusraha pensionist maha. Mahaarvamise korra ja ulatuse määrab Tervishoiu- ja hoolekandevalitsus, kuid nii, et igal pensioni väljamaksul ei arvataks maha üle kahekümne viie protsendi makstavast summast.

6. peatükk.

Pensionid ja ühekordsed toetusrahad pensioniõiguslikele perekondadele.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 75. Pensioni või ühekordse toetusraha saamise õigus on käesoleva seaduse põhjal:

1. lesknaisel — mehe teenistuse eest;
2. lastel — isa või ema teenistuse eest ja
3. töövõimetusel leskmehel — naise teenistuse eest.

§ 76. Lesknaisel on pensioniõigus järgmistel juhtudel:

1. kui lesknaisel on laps abielust isikuga, kelle teenistuse eest ta nõuab pensioni, või kui tal on adopteeritud laps, kes on adopteeritud abielu ajal sama isikuga, või kui tal on ülal pidada mehe eelmisest abielust sündinud laps; lapse surma korral jääb lesknaise pensioniõigus püsima;
2. kui lasteta lesknaine oli mehe surmapäeval vähemalt kolmkümmend viis aastat vana või kaotanud vähemalt kuuskümmend protsenti töövõimest ja olnud vähemalt ühe aasta abielus isikuga, kelle teenistuse eest ta nõuab pensioni; lesknaise tervistumise korral jääb tema pensioniõigus püsima;
3. kui lasteta lesknaine oli mehe surmapäeval alla kolmekümne viie aasta vana, kuid on olnud vähemalt kolm aastat abielus isikuga, kelle teenistuse eest ta nõuab pensioni.

Lesknaisel, kelle mehe surm oli tingitud teenistustervisrikkest (§ 7 p. 3), on pensioniõigus vaatamata sellele, kas ta vastab mõnele käesolevas paragrahvis p. 1—3 ettenähtud nõudele.

§ 77. Leskmehel on pensioniõigus ainult siis, kui ta oli naise surmapäeval kaotanud vähemalt kuuskümmend protsenti töövõimest ja kui tal ei ole vara ega sissetulekut elatuseks ning kui ta elas naise ülalpidamisel ja oli temaga abielus vähemalt kolm aastat. Leskmehe tervistumise korral lõpetatakse temale pensioni maksmine.

§ 78. Lasteks loetakse käesoleva seaduse mõttes, välja arvatud § 45 ettenähtud juhud, nii pensioniõigusliku isiku abielust kui ka väljaspool abielu sündinud lapsed, niisamuti ka tema adopteeritud lapsed.

Lastel on õigus saada pensioni või ühekordset toetusraha:

1. kuni nad on saanud kaheksateist aastat vanaks; kui nad käivad aga koolis või õpivad ametit, siis kuni õppimise lõpetamiseni, kuid mitte kauem kui kahekümneaastaseks saamiseni, ja
2. vanusele vaatamata, kui nad on kaotanud vähemalt kuuskümmend protsenti töövõimest ning neil ei ole vara ega sissetulekut elatuseks või ülalpidajat ja kui nad isa või ema eluajal peeti ülal nende poolt.

Käesoleva paragrahvi p. 2 ettenähtud lastel on õigus saada pensioni ainult siis, kui nad olid töövõimetusel pensioniõiguse avanemise momendil või said pensioni alaealistena ja töövõimetus ilmnis enne pensionimaksmise lõpetamist kaheksateistkümne- või kahekümneaastaseks saamisel.

§ 79. Lahutatud mehel ei ole õigust saada pensioni ega ühekordset toetusraha naise teenistuse eest ega lahutatud naisel mehe teenistuse eest.

§ 80. Kui lesknaine, kes saab pensioni mehe teenistuse eest, abiellub, muudetakse abiellumispäevast arvates tema pension ühekordseks väljamaksuks aastapension kolmekordses suuruses.

Laste pensioniõigus jääb lese abiellumisel püsima.

§ 81. Lapsed, kel on pensioniõigus isa ja ema teenistuse eest, saavad seda pensioni, kumb suurem, kuid ühekordset toetusraha võivad nad saada mõlema vanema teenistuse eest.

Kui üks vanemaist on veel pensioniõiguslikus teenistuses, siis on lastel teise vanema surma korral ikkagi pensioniõigus.

§ 82. Pensioniõiguslike perekondade kohta on maksvad § 40, 41, 42 teise lõike ja 44 eeskirjad.

2. jagu.

Pensionid.

§ 83. Pärast teenistusest vabastamist surnud isiku perekonnale arvutatakse pension § 85 näidatud osadele vastavalt sellest pensionimäärast, mis see isik sai või oli õigustatud saama.

Samal viisil arvutatakse perekonna-pension, kui isik veel ei saanud väljateenitud vanaduspensioni (§ 59), kuid oleks olnud õigustatud seda saama kuuekümnendaastaseks saamisel või töövõimetuks jäämisel.

Perekonna-pensioni arvutamisel käesoleva seaduse alusel ei arvestata § 45 põhjal makstavat lisapensioni. Samuti ei arvestata § 64 põhjal makstavat lisapensioni pensioni arvutamisel pärast teenistusest vabastamist surnud isiku perekonnale.

Kui pärast teenistusest vabastamist surnud isik sai või oli õigustatud saama teenistustervisrikke-pensioni § 66 alusel, siis arvutatakse tema perekonna pension § 85 näidatud osades sellest pensionimäärast, mida see isik oleks võinud saada § 67 põhjal töövõime täieliku kaotuse korral.

§ 84. Teenistuses surnud isiku perekonnale arvutatakse pension § 85 näidatud osadele vastavalt sellest pensionimäärast, mida see isik oleks õigustatud saama oma surmapäeval sel juhul, kui tema teenistusest vabastamise oleks põhjustanud alalist kõrvalabi vajav haigus, mis ei ole tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärgedest.

Kui pensioniõigusliku isiku surm oli tingitud teenistustervisrikkest (§ 7 p. 3), arvutatakse § 85 näidatud osad § 66 ettenähtud pensionist, vaatamata pensioniõigusliku teenistuse kestusele.

§ 85. Paragrahvides 83 ja 84 nimetatud isikute perekondadele määratakse pension järgmiselt:

1. lesele pool abikaasa pensionist;
2. lastele, kui neid ei ole üle kolme, lese eluajal igale üks kuuendik isa või ema pensionist;
3. perekonnas, kus on üle kolme lapse, lese eluajal igale lapsele ühesuurune osa poolest isa või ema pensionist;
4. lastele, kui neid ei ole üle kolme, pärast isa või ema surma, kel leske järele ei jäänud, igale lapsele üks kolmandik isa või ema pensionist;
5. perekonnas, mis koosneb rohkem kui kolmest lapsest, pärast isa või ema surma, kel leske järele ei jäänud, igale lapsele ühesuurune osa isa või ema pensionist;
6. lastele, kui neid ei ole üle kolme, lesk-isa või -ema surma korral lisapensioni igapähele üks kolmandik sellest pensioniosast, mis sai lesk; kui lapsi on neli, siis üks neljandik jne.

Lapsed, kel peale isa või ema surma jäi järele võõrasema või võõrasisa, kellelt nad ei saa ülalpidamist, loetakse täielikeks vaeslasteks, ja neile määratakse pension p. 4 või 5 põhjal.

3. jagu.

Ühekordsed toetusrahad.

§ 86. Pensioniõiguslikus teenistuses surnud isiku perekonnale määratakse ühekordset toetusraha surnud isiku teenistusaja kestusele vaatamata neil juhtudel, kui sel perekonnal ei ole pensioniõigust.

Teenistustervisrikke läbi surmasaanud isiku perekonnale määratakse ühekordset toetusraha pensionist olenemata.

§ 87. Vähemalt kaks aastat pensioniõiguslikus teenistuses olnud isiku perekonnale, kel § 86 järgi on ühekordse toetusraha saamise õigus, makstakse seda toetusraha järgmiselt:

1. lesele, kel on üks või mitu last, niisamuti ka kahele või enamale täielikule vaeslapsel — kokku kolmveerandi aastapalga suuruses sellest palgast, mis pensioniõiguslik isik sai surmapäeval;
2. lasteta lesele või ühele täielikule vaeslapsel — poole aastapalga suuruses.

Kui lesk jääb maha lastega mehe endisest abielust, loetakse ta lastega leseks, kusjuures ühekordse toetusraha summa jagatakse lese ja laste vahel võrdselt.

Alla kahe aasta pensioniõiguslikus teenistuses olnud isiku perekonnale, samuti perekonnale, kel on pensioniõigus § 84 teise lõike alusel, makstakse ühekordset toetusraha pooles suuruses.

§ 88. Paragrahvides 70—72 ettenähtud ühekordset toetusraha makstakse isiku pensioniõiguslikule perekonnale, kui isik suri ühe aasta kestel pärast teenistusest vabastamist ja kui ta ei saanud veel ühekordset toetusraha, kuid tal oli selleks õigus.

Käesolevas paragrahvis ettenähtud ühekordne toetusraha jagatakse perekonnaliikmete vahel võrdselt.

§ 89. Kui lesknaine, kes on saanud ühekordset toetusraha, omandab pensioniõiguse lapse sündimise puhul (§ 76 p. 1), arvatakse makstud ühekordne toetusraha tema pensionist maha. Mahaarvamise korra ja ulatuse määrab Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus, kuid nii, et igal pensioni väljamaksul ei arvataks maha üle kümne protsendi makstavast summast.

2. osa.

Pensioni ja ühekordse toetusraha nõudmise ja määramise kord.

1. peatükk.

Arstlik läbivaatus.

1. jagu.

Pensioniõiguslike isikute läbivaatus.

§ 90. Kõik haiguse, haavade või vigastuste tõttu pensioniõiguslikust teenistusest vabastatavad isikud vaadatakse enne teenistusest vabastamist arstlikult läbi kas asutise või ettevõtte korraldusel või isikute omal palvel.

Isik, kes ei ole enne teenistusest vabastamist arstlikult läbi vaadatud, võib paluda arstlikku läbivaatust ühe kuu jooksul pärast vabastamist. Sel korral tehakse arstlikul läbivaatusel kindlaks, kas isik oli kaotanud teenistuse jätkamise võimaluse töövõimetuse tõttu juba teenistusest vabanemise ajal.

Eelmises lõikes näidatud läbivaatuse tähtaeg ei ole maksev isikute kohta, kes on kaotanud töövõime teenistustervisrikke läbi.

Arstlikku läbivaatust pärast teenistusest vabastamist ei või nõuda isik, kes on vabastatud:

1. vanaduse tõttu ja kel on § 59 põhjal õigus saada vanaduspensiooni;
2. kohtuotsuse põhjal või distsiplinaarkorras.

§ 91. Arstlik läbivaatus toimub pensionikomisjonis. Pensionikomisjonid asutatakse linnavalitsuste juurde neis linnades, kus asuvad maakonnavalitsused, ja Narvas. Tarbe korral on Sotsiaalministril õigus asutada pensionikomisjone ka teiste linnavalitsuste juurde. Linnavalitsusele, kelle juurde asutatakse pensionikomisjon, pannakse ka pensionikomisjoni asjaajamine. Pensionikomisjonide tegevuspiirkonnad määrab kindlaks Sotsiaalminister.

Pensionikomisjon koosneb — esimehest, kelle nimetab Tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse direktor, ja liikmeid: selle asutise või ettevõtte esindajast, kus teenib või teenis läbivaadatatav pensioniõiguslik isik, kohaliku linnavalitsuse esindajast ja Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse direktori poolt nimetatavast kolmest arstist. Pensionikomisjon on otsusevõimeline, kui koos on esimees ja kaks arsti. Otsused tehakse lihthäälteenamusega. Häälte poolnemisel otsustab esimehe hääl.

Esimeest võidakse nimetada ka liikmete hulgast.

Pensionikomisjoni liikmed saavad tasu, mille suuruse määrab kindlaks Vabariigi Valitsus. Tasu ei maksta asutise või ettevõtte ega linnavalitsuse esindajale.

§ 92. Arstliku läbivaatuse korraldamiseks teeb vastava ettepaneku asutis või ettevõtte, kelle teenistuses on või oli pensioniõiguslik isik. Ettepanekule lisandatakse arstlik tunnistus läbivaatusele saadetava isiku tervisliku seisundi kohta.

§ 93. Arstlikku läbivaatust toimetavad pensionikomisjoni kuuluvad arstid.

Arstlikul läbivaatusel teevad arstid kindlaks:

1. haiguse või vigastuse subjektiivsed ja objektiivsed tundemärgid ühes haiguse või vigastuse äramääramisega;
2. haiguse või vigastuse tekkimise põhjused;
3. haiguse või vigastuse tekkimise aja;
4. kas haigus või vigastus on parandatav või mitte;
5. põhjendused, mis pärast haigus või vigastus takistab teenistuse jätkamist;
6. läbivaadatava tervisliku seisundi teenistusest vabastamise ajal, kui läbivaatus toimub pärast vabastamist;
7. kas haige või vigastatu vajab alalist kõrvalabi või mitte;
8. töövõime kaotuse protsendi.

Arstide arvamused kantakse arstliku läbivaatuse akti.

§ 94. Pensionikomisjoni (§ 91) ülesandeks on eelmises (§ 93) paragrahvis nimetatud arstliku läbivaatuse põhjal kindlaks määrata:

1. kas läbivaadatu on kaotanud teenistuse jätkamise võimaluse või mitte, ja kui ta on vabastatud enne läbivaatust, kas ta oli kaotanud teenistuse jätkamise võimaluse juba vabastamise momendil;
2. kas haigus või vigastus on tingitud teenistuskohuste täitmisest või selle tagajärgedest;
3. kas läbivaadatu vajab alalist kõrvalabi või mitte;

4. töövõime kaotuse protsent;

5. kas punktides 1 ja 4 ettenähtud teenistuse jätkamise võimaluse kaotus või töövõime kaotuse protsent on alaline või ajutine.

§ 95. Kui komisjon ei saa kindlaks teha, milline oli läbivaadatava tervislik seisund teenistusest vabastamise momendil, siis võib ta otsuse teha komisjonile esitatud andmete põhjal (arstitunnistused, haigemajade tõendused, analüüsid, röntgeni-ülesvõtted jm.), kui need andmed komisjoni arvates väärivad usaldust.

§ 96. Teenistustervisrikke (§ 7 p. 3) tõendamiseks esitab asutis või ettevõtte ühes arstliku tunnistusega (§ 92) pensionikomisjonile vastava kirjaliku tõenduse.

Teenistustervisrikete tõestamine on läbivaadatava hooleks, kui see ei ole kindlaks tehtud asutise või ettevõtte kirjaliku tõendusega.

§ 97. Teenistuse jätkamise võimaluse kaotuse või töövõime kaotuse protsendi ajutiseks tunnustamise korral määrab komisjon kindlaks, missuguse aja jooksul läbivaadatav peab ilmuma uuele läbivaatusele. See tähtaeg ei tohi olla üle kolme aasta. Tähtaja kätte jõudmise eel peab isik esitama sooviavalduse vastavale komisjonile uueks läbivaatuseks.

§ 98. Isikud, kellele on määratud teenistustervisrikke-pension töövõime kaotuse protsenti arvestades, võivad kolme aasta jooksul esimese läbivaatuse päevast arvates nõuda uut läbivaatust pensionikomisjonis, kui nad leiavad, et nende töövõime kaotuse protsent on muutunud. See nõudmine ei või korduda rohkem kui üks kord aastas.

Eelmises lõikes väljendatud läbivaatuse nõue esitatakse vahetult vastavale pensionikomisjonile. Kui pensionikomisjon muudab uuel läbivaatusel töövõime kaotuse protsenti, saadab linnavalitsus, kelle juures asuvas komisjonis isik läbi vaadati, läbivaatusakti Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

§ 99. Kui läbivaatusele kuuluv isik arsti poolt konstateeritud tervisliku seisundi tõttu ei saa isiklikult komisjoni ilmuda, siis toimetab läbivaatust isikult asukohas komisjoni otsusel kas mõni komisjoniliikmetest-arstidest või kohalik jaoskonnaarst § 93 ettenähtud alustel. Arstliku läbivaatuse akti põhjal teeb komisjon otsuse.

Läbivaatust toimetavaile arstidele makstakse päeva- ja sõiduraha, mille suuruse määrab kindlaks Vabariigi Valitsus.

§ 100. Komisjoni otsus avaldatakse läbivaadatule allkirja vastu otsekohe ja saadetakse kahe nädala jooksul ühes kõigi materjalide ja dokumentidega asutisele või ettevõttele, kelle ettepanekul korraldati läbivaatus.

§ 101. Kui komisjon leiab, et arstlikult läbivaadatud isik suudab teenistust jätkata, siis lõpetab asutis või ettevõtte, kelle ettepanekul korraldati läbivaatus, asjatoimetuse, kui ei ole esitatud § 110 ettenähtud tähtajal kaebust.

§ 102. Kui komisjon leiab, et arstlikult läbivaadatu ei suuda teenistust jätkata, toimib asutis või ettevõtte, kelle ettepanekul teostati läbivaatus (§ 92), käesoleva seaduse § 125 ettenähtud korras, kui on esitatud pensioni või ühekordse toetusraha avaldus.

§ 103. Pensionikomisjonis vaadatakse läbi ka isikud, kes nõuavad vana-duspensionini § 59 teise lõike põhjal enne kuuekümnenda-aastaseks saamist, samuti ka § 55 tähendatud tervislikel põhjustel ümberpaigutatud isikud. Läbivaatus toimub § 92 ettenähtud asutise või ettevõtte korraldusel. Komisjoni aktist antakse läbivaadatule ärakiri linnavalitsuse poolt ühe nädala jooksul läbivaatuse päevast arvates.

2. jagu.

Perekondade arstlik läbivaatus.

§ 104. Paragrahvis 75 loendatud perekonnaliikmed, kes nõuavad perekonna-pensiooni või ühekordset toetusraha töövõimetuse tõttu, vaadatakse arstlikult läbi.

§ 105. Kui isik, kelle teenistuse eest nõutakse pensiooni või ühekorset toetusraha, ei saanud veel pensiooni või ühekordset toetusraha, kuid õigust ta selleks aga omas, siis esitatakse läbivaatuse avaldus § 92 tähendatud asutisele või ettevõttele.

Kui isik, kelle teenistuse eest nõutakse pensiooni, sai juba pensiooni, esitatakse läbivaatuse avaldus linnavalitsusele, kelle juures asub pensionikomisjon, vastavalt läbivaadatava elukohale.

Läbivaatuse avaldusele lisandatakse arstlik tunnistus isiku tervisliku seisundi kohta.

§ 106. Eelmises (105.) paragrahvis nimetatud avaldusi alaealiste ja vaimuhaigete eest võivad esitada eestkostjad, hooldajad, sugulased või muud asjasthuvitatud isikud.

§ 107. Paragrahvide 105 ja 106 põhjal esitatud avalduste alusel vaadatakse pensioninõudja läbi pensionikomisjonis, milleks § 105 esimeses lõikes ettenähtud juhtudel selles paragrahvis nimetatud asutis või ettevõtte teeb pensionikomisjonile ettepaneku.

§ 108. Paragrahvi 105 põhjal läbivaadatava isiku arstlikul läbivaatusel teevad arstid kindlaks:

1. haiguse või vigastuse subjektiivsed ja objektiivsed tundemärgid ühes haiguse või vigastuse äramääramisega;
2. haiguse või vigastuse tekkimise põhjused;
3. haiguse või vigastuse tekkimise aja;
4. kas haigus või vigastus on parandatav või mitte;
5. põhjused, mispärast haigus või vigastus vähendab töövõimet;
6. töövõime kaotuse protsendi.

§ 109. Arstliku läbivaatuse tagajärgede põhjal koostab komisjon akti, milles määrab kindlaks töövõime kaotuse protsendi ja kas töövõime kaotus on alaline või ajutine. Viimasel juhul määrab komisjon ühtlasi, millal on vajaline uus läbivaatus.

Linnavalitsus, kelle juures asub pensionikomisjon, annab läbivaadatule ärakirja komisjoni otsusest ühe nädala jooksul läbivaatuse päevast arvates.

3. jagu.

Kaebused arstliku läbivaatuse asjus.

§ 110. Paragrahvide 90 või 103 põhjal arstlikult läbivaadatud isikud, kes ei rahuldu pensionikomisjoni (§ 91) otsusega, esitavad kaebused kahe kuu jooksul otsuse avaldamise päevast arvates Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

Kaebused esitatakse asutise või ettevõtte kaudu, kelle ettepanekul teostus arstlik läbivaatus.

§ 111. Eelmises (110.) paragrahvis tähendatud kaebused esitatakse ühes komisjoni aktiga ühe kuu jooksul Pensioni Peakomisjonile.

Kaebaja kutsutakse Pensioni Peakomisjoni uueks arstlikuks läbivaatuks ja otsuse tegemiseks § 93 ja 94 kohaselt.

§ 112. Pensioni Peakomisjoni kuuluvad: esimees, kelle nimetab Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse direktor, ja liikmed — selle asutise või ettevõtte esindaja, kus teenib või teenis läbivaadatav pensioniõiguslik isik, Majandusministeeriumi esindaja, kaks Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse poolt nimetatud arsti ja selle asutise või ettevõtte arst, kus teenis vabastatu.

Komisjon on otsusevõimeline, kui kohal on neli liiget, nende seas esimees ja kaks arsti. Häälte pooldamisel on komisjonis otsustav esimehe hääl.

Pensioni Peakomisjoni liikmetele, välja arvatud asutise või ettevõtte esindaja ja arst, võidakse maksta tasu Vabariigi Valitsuse poolt määratud normide alusel.

§ 113. Arstlikul läbivaatusel teevad arstid kindlaks § 93 näidatud asjaolud. Arstliku läbivaatuse tulemusena määrab Pensioni Peakomisjon kindlaks § 94 nõutavad asjaolud. Pensioni Peakomisjoni otsusest teatatakse kaebajale.

Kui Pensioni Peakomisjon ei suuda otsekohe kindlaks teha läbivaadatava tervislikku seisundit, võib ta enne lõpliku otsuse tegemist paigutada isiku haigemajja tervisliku seisundi uurimiseks. Haigemajja paigutamise kulud tasutakse pensionikapitalist.

Tervisliku seisundi uurimise kohta haigemajas koostatakse akt või haigusekirjeldus ja saadetakse Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

§ 114. Kui Pensioni Peakomisjon leiab, et läbivaadatav võib teenistust jätkata, lõpetatakse arstliku läbivaatuse toimetus Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse korraldusel.

§ 115. Kui Pensioni Peakomisjon leiab, et läbivaadatav ei suuda teenistust jätkata, saadetakse Pensioni Peakomisjoni otsus Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse korraldusel ühes kogu asjassepuutuva materjaliga asutisele või ettevõttele, kelle ettepanekul korraldati arstlik läbivaatus. Asutis või ettevõtte, saanud Pensioni Peakomisjoni otsuse, toimib § 125 ettenähtud korras.

§ 116. Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus, saanud kaebuse pensionikomisjoni otsusele alalist kõrvalabi mittevajalikuks tunnustamise kohta, teeb korralduse isiku uuesti läbivaatamiseks samas või mõnes teises pensionikomisjonis, lastes isiku tarbe korral pensionikapitali kulul enne haigemajas tervislikult järele uurida. Pensionikomisjon esitab oma otsuse asutisele või ettevõttele, kelle ettepanekul korraldati esialgne arstlik läbivaatus. Asutis või ettevõtte, saanud pensionikomisjoni otsuse, toimib § 125 ettenähtud korras.

§ 117. Paragrahvis 104 nimetatud perekonnaliikmed, kui nad ei rahuldu pensionikomisjoni otsusega, mille järgi neid ei tunnustatud töövõimeetuks, võivad anda kahe kuu jooksul pensionikomisjoni otsuse avaldamisest arvates kaebuse Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele selle linnavalitsuse kaudu, kelle juures asuv pensionikomisjon toimetab läbivaatust.

§ 118. Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus, saanud perekonnaliikme kaebuse töövõimeetuks mittetunnustamise kohta, teeb korralduse isiku uueks läbivaatamiseks Pensioni Peakomisjonis.

§ 119. Kui Pensioni Peakomisjon tunnustab läbivaatusel läbivaadatava perekonnaliikme töövõimeetuks, annab Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus temale ära kirja Pensioni Peakomisjoni otsusest.

§ 120. Kui Pensioni Peakomisjon ei tunnusta läbivaadatavat perekonnaliiget töövõimeetuks, lõpetatakse arstliku läbivaatuse toimetus Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse korraldusel.

§ 121. Kaebus perekonnaliikme poolt, kes ei rahuldu pensionikomisjoni otsusega, mille järgi teda ei tunnustatud töövõimetuks, ei takista pensioni määramist teistele perekonnaliikmetele.

§ 122. Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse direktoril on õigus kutsuda pensionikomisjonis läbivaadatud isikut revisjoni korras läbivaatusele Pensioni Peakomisjoni.

Asjaomase isiku Pensioni Peakomisjoni mitteilumumise korral, kui Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus tunnustab ilmutata jäämise põhjused mittemõjuvaiks, lõpetatakse temale pensioni maksmine. Kui Pensioni Peakomisjon muudab pensionikomisjoni otsuse, arvutatakse pension vastavalt Pensioni Peakomisjoni otsusele.

2. peatükk.

Pension ja ühekordse toetusraha avalduste esitamine.

§ 123. Pensioniõiguslik isik, kes soovib teenistusest vabanedes saada pensioni või ühekordset toetusraha, esitab avalduse Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele asutise või ettevõtte kaudu, kus ta teenis.

Pension või ühekordse toetusraha avalduses märgitakse avaldaja elukoht ja Eesti Pank või selle osakond või postiasutis, — kui postiasutiste kaudu toimetatakse väljamaksmist —, mille kaudu avaldaja soovib saada pensioni või ühekordset toetusraha.

§ 124. Eelmises (123.) paragrahvis tähendatud isik, kes soovib saada lisapension laste eest (§ 45), esitab:

1. tõendused selle kohta, et lapsed on tema ülalpidamisel ja et lastel ei ole omaette vara ega sissetulekut elatuseks;
2. tõendused laste sünniaja kohta;
3. tarbe korral pensionikomisjoni otsuse ärakirja lapse töövõimetuse kohta.

§ 125. Saanud pensioni või ühekordse toetusraha avalduse, teeb asutis või ettevõtte kindlaks pensioni või ühekordse toetusraha suuruse, aluseks võttes isiku teenistuslehte, teenistuskirja, töötamislehte või muid vastavaid tõendusi, ja saadab avalduse kahe nädala jooksul selle saamisest arvates ühes kõigi asja otsustamiseks vajalikkude dokumentidega ja teenistusest vabastamise korralduse ärakirjaga Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

§ 126. Teenistuses surnud pensioniõigusliku isiku perekond esitab pensioni või ühekordse toetusraha avalduse Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele asutise või ettevõtte kaudu, kus teenis isik, kelle teenistuse eest nõutakse pensioni või ühekordset toetusraha, silmas pidades järgmisi nõudeid:

1. mehe või isa surma korral esitab avalduse lesknaine enese ja mehe laste eest;
2. naise või ema surma korral esitab avalduse leskmees oma naise laste eest, samuti ka enese eest, kui tal on õigus saada pensioni või ühekordset toetusraha;
3. isa või ema surma korral, kui leske järele ei jäänud, esitavad avalduse alaealise hooldajad või eestkotsjad; kui aga hooldajaid või eestkostjaid ei ole määratud, siis sugulased või muud asjasthuvitatud isikud või lapsed ise.

Punkti 3 all loendatud isikud võivad avalduse esitada ka lese eluajal, kui lesk on hoolekandest kõrvaldatud või mingisugustel põhjustel ei või ega soovi kaitsta laste huvisid.

§ 127. Paragrahvis 126 nimetatud isikute avaldusele lisandatakse pensioni või ühekordse toetusraha määra ja perekonnaliikmete õiguste kindlakstegemiseks vajalikud dokumendid järgmiste hulgast:

1. pensioniõigusliku isiku surmatunnistus;
2. tõendus abiellumise kohta;
3. tõendused laste sünniaja kohta;
4. akt adopteerimise kohta;
5. isa teadaande põhjal koostatud notariaalne tõendus väljaspool abielu sündinud laste omakstunnustamise või kohtuotsus laste legitimeerimise kohta;
6. kooli või töökoja juhataja tunnistus, et üle kaheksateistkümne aasta vanad lapsed käivad koolis või õpivad ametit;
7. tõendused selle kohta, et isik on surma saanud teenistuskohuste täitmisest tingitult või surnud teenistuskohuste täitmisest tingitud haavadesse või vigastustesse või neist tekkinud haigustesse;
8. pensionikomisjoni otsuse ärakiri lese või üle kaheksateistkümne aasta vanade laste töövõimetuse kohta;
9. tõendused selle kohta, et töövõimetul leskmehel või üle kaheksateistkümne aasta vanustel töövõimetuil lastel ei ole vara ega sissetulekut elatuseks ja et nad olid pensioniõigusliku isiku eluajal tema ülalpidamisel.

Punktis 9 nimetatud tõendused antakse välja kahe nädala jooksul pärast nõudmise avaldamist kohaliku linna-, alevi- või vallavalitsuse või politseiasutiste poolt isikule, kes nõuab pensioni või ühekordse toetusraha määramist.

Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusel on õigus hiljem nõuda p. 9 näidatud tõenduste esitamise kordamist.

§ 128. Pärast teenistusest vabastamist surnud isiku perekond, kui see isik ise veel ei saanud pensioni või ühekordset toetusraha, kuid õigus tal selleks oli, annab pensioni või ühekordse toetusraha või mõlema saamiseks avalduse ühes vajalikkude dokumentidega (§ 127) Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse nimele § 126 näidatud korras.

§ 129. Saanud paragrahvis 126 ja 128 nimetatud perekondadelt pensioni või ühekordse toetusraha avalduse, arvutab asutis või ettevõtte, kui pole takistusi pensioni või ühekordse toetusraha saamiseks, pensioni või ühekordse toetusraha suuruse ning saadab kahe nädala jooksul avalduse saamisest arvates kogu toimetuse ühes vajalikkude dokumentidega otsustamiseks Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

§ 130. Avaldus pensioni määramiseks perekonnale pärast isiku surma, kes sai pensioni, antakse Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse nimele kohaliku linna-, alevi- või vallavalitsuse kaudu, silmas pidades paragrahvis 126 nimetatud nõudeid. Avaldusele lisandatakse vajalikud dokumendid (§ 127) ja surnud isiku pensioniraamat.

§ 131. Saanud § 130 tähendatud pensioniavalduse, teeb linna-, alevi- või vallavalitsus, kui pensioni määramiseks ei ole takistusi, kindlaks pensioniõiguslikud perekonnaliikmed § 126 ja 127 nõuete kohaselt, arvutab pensioni suuruse ning saadab toimetuse vajalikkude dokumentidega kahe nädala jooksul avalduse saamise päevast arvates Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

3. peatükk.

Avalduste otsustamine ja kaebus otsustele.

§ 132. Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse direktor otsustab esitatud pensioni ja ühekordse toetusraha määramise asjad, millele lisandatud vajalikud dokumendid, ühe kuu jooksul.

§ 133. Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse direktori otsusele pensioni või ühekordse toetusraha asjus võib kaevata administratiiv-kohtu korras Riigi-kohtule kuue kuu jooksul otsuse avaldamise päevast arvates.

4. peatükk.

Pensioni ja ühekordse toetusraha nõudmise ja määramise tähtajad.

§ 134. Pensioniõiguslikule isikule määratakse pension teenistusest vabastamise päevast, kui avaldus on esitatud kuue kuu jooksul teenistusest vabastamise päevast arvates. Pärast seda tähtaega esitatud avalduste põhjal määratakse pension avalduse esitamise päevast arvates.

Ametnikkude reservi viidud pensioniõiguslikul isikul arvutatakse eeltoodud kuuekuine tähtaeg reservi viimise päevast arvates.

Kui teenistusest vabastatud isik saab palka edasi vastavate erieeskirjade põhjal või vastava asutise või ettevõtte otsusel, määratakse pension sellest päevast arvates, mil lõpeb eeltähendatud palga saamine. Kui saadav palk on väiksem määratavast pensionist, makstakse isikule selle aja eest pensioni ja palga vahe.

§ 135. Perekonnale määratakse pension:

1. kui surnud isik, kelle teenistuse eest nõutatakse pensioni, ise veel ei saanud pensioni — tema surmapäevast arvates, ja
2. kui see isik sai juba pensioni, — sellest päevast, milleni temale pension on välja makstud.

Punktides 1 ja 2 väljendatud tähtaegadest alates makstakse pensioni tingimusel, et avaldus esitatakse pensioninõudja poolt ühe aasta jooksul selle isiku surmapäevast arvates, kelle teenistuse eest pensioni nõutatakse. Nime- tatud tähtaja möödalaskmisel määratakse pension avalduse esitamise päevast arvates.

Eelmises lõikes ettenähtud pensioninõudmise tähtaeg ei ole maksev laste suhtes, kui nad esitavad pensioniavalduse enne kahekümneaastaseks saamist.

Paragrahvi 134 viimase lõike eeskiri on maksev ka pensioniõiguslike perekondade suhtes, kes saavad palka edasi surnud pensioniõigusliku isiku teenistuse järgi.

§ 136. Pensioni nõudmise õigus ei aegu. Teenistusest lahkunud isikute ja nende perekondade ühekordse toetusraha nõudmise õigus aegub, kui ei ole esitatud sellekohast nõudmist ühe aasta jooksul pensioniõigusliku isiku teenistusest vabastamise või surmapäevast arvates.

Alaealiste laste suhtes ei aegu ühekordse toetusraha nõudmise õigus.

§ 137. Kui pensioni või ühekordse toetusraha nõudja sureb enne nõutud pensioni või ühekordse toetusraha määramist või saamist, siis on tema pensioniõiguslikel perekonnaliikmel õigus saamata jäänud pensioni või ühekordset toetusraha kätte saada võrdseis osades.

5. peatükk.

Pensioni ja ühekordse toetusraha väljaandmine.

§ 138. Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse direktori otsusest pensioni või ühekordse toetusraha või mõlemate määramise kohta saadetakse ära- kirjad kohalikule linna-, alevi- või vallavalitsusele ja viimaste kaudu pensioni või ühekordse toetusraha nõudjale.

§ 139. Pensioni määramise korral saadetakse koos otsuse ära kirja- dega kohalikule linna-, alevi- või vallavalitsusele pensionitunnistused kahes eksemplaris ja pensioniraamat. Üks pensionitunnistus jääb kohalikku linna-, alevi- või vallavalitsusse, kuna teine pensionitunnistus ja pensioniraamat antakse pensionärile. Pensionitunnistuste ja pensioniraamatu vormi kinni- tab Sotsiaalminister.

§ 140. Pensioniraamat antakse järgmisi nõudeid arvestades:

1. lastega lesele ühine pensioniraamat; kui aga täisealised lapsed soo- vivad, siis antakse neile pensioniraamatud eraldi; kui lese eluajal hooldajad või eestkostjad peavad vajalikuks, et isa või ema teenis- tuse eest perekonnale antavast pensionist osasaajad lapsed saaksid oma osad eraldi, antakse pensioniraamatud laste nimele;
2. lastele pärast ema surma, kellel jäi järele pensioniõiguseta leskmees, antakse pensioniraamat viimase nimele; kui aga hooldajad või eest- kostjad peavad vajalikuks, antakse pensioniraamatud laste nimele; täisealised lapsed võivad saada soovi korral pensioniraamatud eraldi;
3. lastele pärast mõlemate vanemate surma antakse ühine pensioni- raamat nende nimele; täisealised lapsed võivad saada pensioniraa- matud eraldi; kui igal lapsel on eraldi hooldaja või eestkostja, an- takse lastele pensioniraamatud lahus;
4. vaimuhaigele antakse pensioniraamat hooldaja nimele.

Kui hooldajaid või eestkostjaid ei ole määratud, teeb kohalik linna-, alevi- või vallavalitsus vajalikud korraldused nende rutuliseks määramiseks.

Käesolevas paragrahvis nimetatud isikute kätte antakse ka ühekordne toetusraha.

§ 141. Perekonnaliikmeile, kes saavad pensioni eraldi, antakse pensioni- raamatud ühest ning sellest samast linna-, alevi- või vallavalitsusest, kuid pensioni võib igäüks saada Eesti Pangast või selle osakonnast või soovi korral samuti vastavast postkontorist, kui postiasutiste kaudu toimetatakse välja- maksmist.

§ 142. Pensione ja ühekordseid toetusrahasid makstakse Eesti Pangast või selle osakondadest. Pensionid makstakse kolme kuu viisi ette. Eelarve- aasta esimesel kuul algab pensioni maksmine alates 5. kuupäevast, järgne- vail väljamaksudel aga kuu teisest päevast arvates pensioniraamatu ettenäi- tamisel vastava linna-, alevi- või vallavalitsuse poolt täidetud pensioniraamatu lõigendi järgi.

Kokkuleppel Majandusministri, Teedeministri ja Riigikontrolõriga võib Sotsiaalminister teostada pensionide ja ühekordsete toetusrahade maks- mist Posti-telegraafi-telefonivalitsuse asutiste kaudu.

§ 143. Pensioni või ühekordset toetusraha võib maksta pensionäri või ühekordse toetusraha saaja volinikule, kui volituses on otseselt tähendatud, et volinik on volitatud vastu võtma pensioni või ühekordset toetusraha. Iga erivolitus pensioni vastuvõtmiseks on maksev kauemalt üks aasta,

§ 144. Pension või ühekordne toetusraha, mida surnud pensionär või ühekordse toetusraha saaja ei ole kätte saanud, antakse välja surnud isiku pensioniõiguslikele perekonnaliikmeile kohaliku linna-, alevi- või vallavalitsuse tunnistuse põhjal.

§ 145. Pensionäri surma korral ettemakstud pensioni tagasi ei nõuta.

§ 146. Pensioniraamatu omanik on kohustatud teatama hiljemalt ühe kuu jooksul kohalikule linna-, alevi- või vallavalitsusele:

1. kui pensionär astub pensioniõiguslikku teenistusse;
2. kui naisisik, kes saab pensioni perekonnaliikmena, abiellub;
3. kui lapsed, kes käivad koolis või õpivad ametit, lõpetavad õppimise enne kahekümneaastaseks saamist, ja
4. kui mõni pensionäri perekonnaliige on surnud.

§ 147. Kohalik linna-, alevi- või vallavalitsus, saanud teada muutusest pensionäri perekonnas, teeb vastavad märkused pensionitunnistustele ja pensioniraamatusse ning teatab sellest Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

§ 148. Kui pensionär või tema volinik ei ilmu pensioni järele kahe aasta jooksul, kustub õigus sellele pensionile; ühtlasi lõpetatakse temale pensioni maksmine.

Kui pensionär või tema volinik esineb hiljem pensionisaamise avaldusega, uuendatakse Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse otsusel pensionimaksmine avalduse esitamise päevast arvates.

§ 149. Ühekordse toetusraha saamise õigus kustub, kui see ei ole võetud välja ühe aasta jooksul selle määramisest arvates.

6. peatükk.

Pensionimaksmise katkestamine ja lõpetamine.

~~§ 150.~~ Pensionimaksmine katkestatakse, kui pensionär astub pensioniõiguslikku teenistusse, välja arvatud § 68 ettenähtud erandid.

Pensioni maksmine lõpetatakse:

1. kui pensionär mõistetakse kohtu poolt karistusele, millega käib kaasas pensioniõiguse kaotus;
2. kui pensionär — Eesti Vabariigi kodanik — kaotab Eesti Vabariigi kodakondsuse.

§ 151. Peale § 150 ettenähtud juhtude katkestatakse või lõpetatakse pensioni maksmine lastele:

1. kui laps, kes ei käi koolis ega õpi ametit, saab kaheksateistkümneaastaseks, kes aga käib koolis või õpib ametit — kahekümneaastaseks;
2. kui töövõimetu laps omandab töövõime, vara või sissetuleku elatuseks;
3. naisisiku abiellumisel.

§ 152. Peale § 150 ettenähtud juhtude katkestatakse pensioni maksmine töövõimetu leskmehele, kui ta omandab töövõime, vara või sissetuleku elatuseks (§ 77).

§ 153. Kui pensionär astub uuesti pensioniõiguslikku teenistusse, peab teenistusse määrav asutis või ettevõtte sellest hiljemalt ühe kuu jooksul teatama Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

§ 154. Kohtuotsusest, millega pensionär kaotab pensioniõiguse, teatab vastav kohtuasutis Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele ühe kuu jooksul kohtuotsuse jõustumise päevast arvates.

3. osa.

Lõppeeskirjad.

§ 155. Sotsiaalministril on õigus anda määrusi ja juhtnööre selle seaduse elluviimiseks ja kohaldamiseks.

§ 156. Käesoleva seaduse jõustumisega kaotavad maksvuse:

1. Riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioniseadus kõigi täienduste ja muudatustega (RT 123/124 — 1924, 149 — 1924, 199/200 — 1925, 54 — 1934 ja 39 — 1936);
2. Riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioniseaduse põhjal määratud pensionide kõrgendamise seadus (RT 32 — 1929);
3. Riigi- ja omavalitsuste teenijate ja nende perekondade pensionide vähendamise seadus (RT 38 — 1931);
4. Riigi asutustes ja ettevõtetes töötavate tööliste pensioni seadus kõigi täienduste ja muudatustega (RT 23 — 1926, 33 — 1929 ja 38 — 1934);
5. Eraõppeasutuste õppejõudude ja teenijate ning nende perekondade pensioni dekreet (RT 29 — 1934);
6. Kaitseliidu pensioniseadus (RT 57 — 1930) samas seaduses § 2 p. 2 tähendatud isikute ja nende perekondade suhtes;
7. Pensionide ja toetusrahade korraldamise seadus (RT 33 ja 91 — 1935);
8. Tööstusliku töö seaduse (VSK XI köide, II jagu, 1913. a. vlj.) § 598—771 ühes hilisemate muudatustega;
9. Teede seaduse (VSK XII köide, I jagu, 1916. a. vlj.) § 612—718;
10. Pensionikapitali heaks pensioniõiguslike isikute palgast kaheprotsendilise mahaarvamise seadus (RT 38 — 1931) käesoleva seaduse esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikute suhtes.

II.

Enne 1. oktoobrit 1936 paragrahvis 156 p. 1—8 loendatud seaduste põhjal määratud pensione ega ühekordseid toetusrahaseid, välja arvatud järgmises (III) osas ettenähtud erandid, käesoleva seaduse kohaselt ümber ei arvutata, vaid nende pensionide väljaandmine jätkub endises suuruses käesolevas seaduses ettenähtud korras. Nende pensionide katkestamine ja lõpetamine toimub käesoleva seaduse alusel.

Paragrahvis 156 p. 9 tähendatud seaduse põhjal määratud pensionide väljaandmine toimub endises suuruses ja korras.

Kui § 156 p. 1—8 loendatud seaduste alusel on määratud pension ajutiselt, siis selle maksmise jätkamisel või pensioni ümberarvutamisel töövõime kaotuse protsendi muutumise või kõrvalabi mittevajajaks tunnustamise tõttu kohaldatakse käesoleva seaduse eeskirju, kuid aluseks võttes palka ja pensioniõiguslikku teenistusaega, mille järgi oli määratud esialgne pension. Isiku surma korral, kes sai pensioni § 156 p. 1—8 loendatud seaduste alusel, määratakse pension tema lesele ja lastele, kui nad vastavad käesoleva seaduse nõudeile. Pension määratakse lesele ja lastele käesolevas seaduses ettenähtud osades sellest pensionist, mida isik ise sai.

Kohtu- ja ametiasutistes 1. oktoobriks 1936 lahendamisel olevad küsimused pensionide ja ühekordsete toetusrahade määramise asjus lahendatakse endise õiguse alusel. Samuti kohaldatakse endist õigust § 156 loendatud seaduste põhjal otsustatud pensionide ja ühekordsete toetusrahade asjade ümberotsustamisel uute asjaolude ilmnemisel.

Isikud, kes on teenistusest lahkunud enne käesoleva seaduse jõustumist, samuti teenistuses surnud või pärast teenistusest vabanemist surnud isiku lesk ja lapsed võivad esineda pensioni või ühekordse toetusraha nõudmisega käesoleva seaduse alusel, kui nad vastavad selles seaduses ettenähtud pensioni või ühekordse toetusraha saamise nõudeile ja kui neile ei ole juba määratud pensioni või ühekordset toetusraha § 156 loendatud seaduste alusel.

Enne käesoleva seaduse jõustumist pensioniõiguslikust teenistusest lahkunud isikuil ei ole õigust saada lisapensionit laste eest (§ 45).

Kui isik, kelle järgi määratakse pension või ühekordne toetusraha, on lahkunud teenistusest enne 1. aprilli 1935, siis arvutatakse pension või ühekordne toetusraha vastava teenistuskoha palgamäära järgi, mis kehtis 1. aprillil 1935. On aga 1. aprillist 1935 teostatud teatava teenistuskoha palgamäära tõstmine, siis võetakse pensioni või ühekordse toetusraha määramisel aluseks vastava teenistuskoha järgi saadud palk enne palgamäära tõstmist. Kui 1. aprillil 1935 puudus otseselt vastav teenistuskoht, otsustab vastavuse Sotsiaalminister. Samuti otsustab Sotsiaalminister kas 1. aprillist 1935 arvates oli teataval teenistuskohal palgamäära tõstmine või mitte.

tähtsus

III.

Vabadusristi kavaleride ja nende perekondade pensionid, mis on määratud enne käesoleva seaduse jõustumist § 156 p. 1—7 tähendatud seaduste alusel, arvutatakse ümber käesoleva seaduse kohaselt, kui asjaomased isikud seda soovivad.

Eelmises lõikes tähendatud isikute pensionide ümberarvutamisel võetakse aluseks käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtinud teenistuskoha palgamäär, mis vastab sellele palgale, millise järgi oli arvutatud asjaomase isiku senine pension. Kui käesoleva seaduse jõustumise ajal puudus otseselt vastav teenistuskoht, otsustab vastavuse Sotsiaalminister. Pensionimaksmine uue arvutuse järgi teostub sellest päevast, milleni sooviavaldaja on juba saanud kätte senise pensioni.

Vabadusristi kavaleridel ja nende perekondadel, kes ei soovi oma pensioni ümberarvutamist esimeses lõikes näidatud alusel, samuti isikuil, kel ei ole Vabadusristi, kuid kes on saanud Eesti Vabadussõjas haavata või põrutada või kes teenistuskohuste täitmisest sõltuvalt on haigestunud Vabadussõja ajal puhkenud taudidesse sõja või nende taudide vastu võitlemise kestusel, kui ka nende isikute perekondadel, kui nad saavad pensioni § 156 p. 1—7 loendatud seaduste alusel, on õigus saada pensionisuurendust nende käesoleva seaduse § 46 ettenähtud pensioni erinormide järgi, milliste tingimustele nad vastavad.

Eelmises lõikes tähendatud isikute pensionidele arvatakse juurde § 46 ettenähtud suurendus protsentidena sellest palgast, mille järgi neile on arvutatud pension § 156 p. 1—7 loendatud seaduste alusel, kuid seejuures pensionimäär ühes eeltähendatud suurendusega ei või ületada pensionimäära, mis need isikud saaksid sel juhul, kui neil oleks õigus saada pensioni käesoleva seaduse alusel. Suurenduse juurdearvamine pensionile teostub vastava avalduse esitamise päevast.

Sooviavaldused pensionide ümberarvutamiseks või pensioni suurenduse saamiseks esitatakse Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele.

IV.

Esimeses (1.) paragrahvis loendatud isikud ning asutised ja ettevõtted, kus need isikud teenisid või teenivad, on kohustatud tasuma pensionikapitalimaksu (§ 12) aja eest 1. maist 1931 kuni käesoleva seaduse jõustumiseni, juhul kui nad ei ole tasunud sama aja eest pensionikapitalimaksu § 156 p. 10 tähendatud seaduse põhjal, vaatamata sellele, kas need isikud on veel teenistuses või on teenistusest lahkunud. Seda maksu ei võeta § 1 p. 3 ja 8 nimetatud töölistelt.

Eelmises lõikes nimetatud pensionikapitalimaks tuleb tasuda asutistel ja ettevõtteil ning teenistuses olevail isikuil Sotsiaalministri poolt määratud tähtaegadeks, kuid mitte hiljem 1. jaanuari 1940.

Teenistusest lahkunuil või lahkuvail isikuil, kellel on tasumata esimeses lõikes näidatud pensionikapitalimaks enda eest (§ 12 p. 2), peetakse tasumata pensionikapitalimaks kinni nende isikute pensionist või ühekordsest toetusrahast, kui see neile määratakse. Juhul, kui pensioni või ühekordset toetusraha määratakse perekonnale, peetakse tasumata maks kinni perekonnapensionist või ühekordsest toetusrahast. Pensionist mahaarvamise korra ja ulatuse määrab Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus, kuid nii, et igal pensioni väljamaksul ei arvataks maha üle kahekümne viie protsendi makstavast summast.

V.

Paragrahvis 156 loendatud seaduste alusel määratud pensionide materjalid annavad aj. maavalitsuste hoolekandeosakonnad üle vastavatele alevi- või vallavalitsustele Sotsiaalministri poolt määratud tähtajaks. Sotsiaalministril on õigus teha korraldusi eelpooltähendatud materjalide üleandmise ja vastuvõtmise kohta alates käesoleva seaduse avaldamisest.

VI.

Käesolev seadus hakkab maksma 1. oktoobril 1936.

Tallinnas, 16. septembril 1936.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

O. Kask

Sotsiaalminister.

L i s a.

Vanadus- ja tervisrikke-kuupensionimäärade tabel.

Teenistus- aastad	Kuupalk kroonides		340	320	300	280	260	250	240	230	220	210	200	190	180	175	165
Tervisrikke-pension.	10		85.—	80.40	75.90	71.30	66.70	64.40	62.20	59.90	57.60	55.30	53.—	50.70	48.40	47.30	45.—
	11		89.40	84.50	79.70	74.90	70.—	67.60	65.20	62.80	60.40	57.90	55.50	53.10	50.60	49.50	47.—
	12		93.70	88.60	83.60	78.40	73.30	70.80	68.30	65.70	63.10	60.60	58.—	55.40	52.90	51.60	49.10
	13		98.10	92.70	87.40	82.—	76.60	73.90	71.30	68.60	65.90	63.20	60.50	57.80	55.10	53.80	51.10
	14		102.50	96.80	91.20	85.60	79.90	80.10	74.30	71.50	68.70	65.80	63.—	60.20	57.40	56.—	53.20
	15		106.90	100.90	95.10	89.20	83.20	80.30	77.40	77.40	71.50	68.50	65.50	62.60	59.60	58.20	55.20
	16		111.20	105.—	98.90	92.70	86.50	83.50	80.40	77.30	74.20	71.10	68.—	64.90	61.90	60.30	57.30
	17		115.60	109.10	102.80	96.30	89.80	86.70	83.50	80.20	77.—	73.80	70.50	67.30	64.10	62.50	59.30
	18		120.—	113.30	106.60	99.90	93.20	89.80	86.50	83.20	79.80	76.40	73.10	69.70	66.30	64.70	61.30
	19		124.30	117.40	110.40	103.40	96.50	93.—	89.50	86.10	82.50	79.—	75.60	72.—	68.60	66.80	63.40
	20		128.70	121.50	114.30	107.—	99.80	96.20	92.60	89.—	85.30	81.70	78.10	74.40	70.80	69.—	65.40
	21		133.10	125.60	118.10	110.60	103.10	99.40	95.60	91.90	88.10	84.30	80.60	76.80	73.10	71.20	67.50
	22		137.50	129.70	121.90	114.20	106.40	102.50	98.60	94.80	90.90	86.90	83.10	79.20	75.30	73.40	69.50
	23		141.80	133.80	125.80	117.70	109.70	105.70	101.70	97.70	93.60	89.60	85.60	81.50	77.60	75.50	71.60
	24		146.20	137.90	129.60	121.30	113.—	108.90	104.70	100.60	96.40	92.20	88.10	83.90	79.80	77.70	73.60
Vanaduspension.	25		153.—	144.30	135.60	126.90	118.20	113.90	109.50	105.20	100.80	96.40	92.10	87.70	83.40	81.20	76.90
	26		159.80	150.70	141.60	132.50	123.40	118.90	114.30	109.80	105.20	100.60	96.10	91.50	87.—	84.70	80.20
	27		166.60	157.10	147.60	138.10	128.60	123.90	119.10	114.40	109.60	104.80	100.10	95.30	90.60	88.20	83.50
	28		173.40	163.50	153.60	143.70	133.80	128.90	123.90	119.—	114.—	109.—	104.10	99.10	94.20	91.70	86.80
	29		180.20	169.90	159.60	149.30	139.—	133.90	128.70	123.60	118.40	113.20	108.10	102.90	97.80	95.20	90.10
	30		187.—	176.30	165.60	154.90	144.20	138.90	133.50	128.20	122.80	117.40	112.10	106.70	101.40	98.70	93.40

Teenistus- aastad	Kuupalk kroonides		155	140	130	120	110	100	92	83	80	75	70	66	63	61	60
10			42,70	39,30	37,—	34,70	32,40	30,10	28,30	26,30	25,60	24,40	23,30	22,40	21,70	21,20	21,—
11			44,60	41,—	38,60	36,10	33,70	31,30	29,40	27,20	26,50	25,20	24,10	23,10	22,40	21,90	21,60
12			46,50	42,70	40,10	37,60	35,—	32,50	30,40	28,20	27,40	26,10	24,90	23,80	23,10	22,50	22,30
13			48,40	44,40	41,70	39,—	36,30	33,60	31,50	29,10	28,30	26,90	25,60	24,60	23,70	23,20	22,90
14			50,30	46,10	43,30	40,50	37,60	34,80	32,60	30,10	29,20	27,80	26,40	25,30	24,40	23,80	23,60
15			52,20	47,80	44,90	41,90	38,90	36,—	33,70	31,—	30,10	28,60	27,20	26,—	25,10	24,50	24,20
16			54,10	49,50	46,40	43,40	40,20	37,20	34,70	32,—	31,—	29,50	28,—	26,70	25,80	25,10	24,90
17			56,—	51,20	48,—	44,80	41,50	38,40	35,80	32,90	31,90	30,30	28,80	27,40	26,50	25,80	25,50
18			58,—	53,—	49,60	46,20	42,90	39,50	36,90	33,80	32,90	31,10	29,50	28,20	27,10	26,50	26,10
19			59,90	54,70	51,10	47,70	44,20	40,70	37,90	34,80	33,80	32,—	30,30	28,90	27,80	27,10	26,80
20			61,80	56,40	52,70	49,10	45,50	41,90	39,—	35,70	34,70	32,80	31,10	29,60	28,50	27,80	27,40
21			63,70	58,10	54,30	50,60	46,80	43,10	40,10	36,70	35,60	33,70	31,90	30,30	29,20	28,40	28,10
22			65,60	59,80	55,90	52,—	48,10	44,20	41,20	37,60	36,50	34,50	32,60	31,10	29,80	29,10	28,70
23			67,50	61,50	57,40	53,50	49,40	45,40	42,40	38,60	37,40	35,40	33,40	31,80	30,50	29,70	29,40
24			69,40	63,20	59,—	54,90	50,70	46,60	43,30	39,50	38,30	36,20	34,20	32,50	31,20	30,40	30,—
25			72,50	66,—	61,60	57,30	52,90	48,60	45,10	41,20	39,90	37,70	35,60	33,80	32,50	31,60	31,20
26			75,60	68,80	64,20	59,70	55,10	50,60	47,—	42,80	41,50	39,20	37,—	35,10	33,70	32,80	32,40
27			78,70	71,60	66,80	62,10	57,30	52,60	48,80	44,50	43,10	40,70	38,40	36,40	35,—	34,—	33,60
28			81,80	74,40	69,40	64,50	59,50	54,60	50,60	46,20	44,70	42,20	39,80	37,80	36,30	35,30	34,80
29			84,90	77,20	72,—	66,90	61,70	56,60	52,50	47,80	46,30	43,70	41,20	39,10	37,50	36,50	36,—
30			88,—	80,—	74,60	69,30	63,90	58,60	54,30	49,50	47,90	45,20	42,60	40,40	38,80	37,70	37,20

Tervistrikke-pension.

Vanaduspension.

Kui isiku palk oli suurem kui 340 krooni kuus, siis arvutatakse tema pension järgmise valemi järgi:

$$\frac{\text{kuupalk (Kr.)} \times \text{Kr. 340-le vastava kuupensioniga (Kr.)}}{340}$$

= otsitav pension (Kr.) kuus.

Kui isiku palk oli väiksem kui 60 krooni kuus, siis arvutatakse tema pension järgmise valemi järgi:

$$\frac{\text{kuupalk (Kr.)} \times \text{Kr. 60-le vastava kuupensioniga (Kr.)}}{60}$$

= otsitav pension (Kr.) kuus.

Kui isiku tegelik palk langeb tabelis toodud kahe palgamäära vahele, siis arvutatakse tema pension selle palga järgi, kummale tegelik palk on lähemal; kui isiku tegelik palk on võrdses kauguses tabelis toodud kahest palgamäärast, siis arvutatakse tema pension kõrgema palga järgi.

Ülaltoodud valemite alusel arvutatud pensionid ümmardatakse nii, et summasid kuni 5 sendini ei arvestata, summad 5 senti ja rohkem arvestatakse 10 sendiks.

620. Sõjateadusliku kirjanduse edendamise kapitali põhikiri.

Antud Riigivanema poolt seadlusena 16. septembril 1936.

Alus: Sõjateadusliku kirjanduse edendamise kapitali seaduse (RT 67 — 1936) § 1.

I.

§ 1. Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali valitsemist ja tegevuse juhtimist teostab kapitali komitee Sõjateadusliku kirjanduse edendamise kapitali seaduse, käesoleva põhikirja ning Kaitseministri ja Kaitsevägede Juhataja poolt antud juhendite alusel.

§ 2. Kapitali komitee koosneb esimehest ja neljast liikmest.

Esimees määratakse Riigivanema poolt kolmeks aastaks Kaitsevägede Juhataja ettepanekul. Kolm liiget ja nende asetäitjad määrab Kaitsevägede Juhataja, ühe liikme ja tema asetäitja — Kaitseminister.

Komitee sekretäri ja laekahoidja määrab komitee oma liikmete seast.

Igal aastal langeb komitee koosseisust välja üks liige. Komitee tegevusse astumise esimesel kolmel aastal toimub liikmete lahkumine loosi järgi, edaspidi aga vanuse järgi. Komitee koosseisust väljalangenud liikme asemele määratakse vastavalt Kaitsevägede Juhataja või Kaitseministri poolt uus liige.

Väljalangenud komiteeliiget võib määrata tagasi.

§ 3. Revisjonikomisjon koosneb Kaitseministri poolt kolmeks aastaks määratud esimehest ja kahest liikmest.

Revisjonikomisjoni koosolekutest kutsutakse osa võtma ka Riigikontrolli Kaitseväeosakonna esindaja.

§ 4. Kapitali komitee ülesanded on:

1) valitseda kapitali ja kasutada tegevuskapitalisummasid kinnitatud eelarve järgi;

2) koostada igal aastal tulude ja kulude eelarve ja esitada see Kaitseministrile hiljemalt 15. aprilliks;

3) koostada aruanded möödunud tegevus- ja eelarveaasta kohta ja esitada need Kaitseministrile 15. maiks;

4) algatada ja ergutada eestikeelsete sõjateaduslikkude tööde kirjastamist, korraldada võistlusi sõjateadusliku kirjanduse alal ja määrata paremate sõjateaduslikkude kirjatööde eest auhindu, ergutusraha ja toetussummasid;

5) algatada ja töötada läbi ning esitada Kaitsevägede Juhatajale ettepanekuid algupärase sõjakirjanduse edendamiseks ja levitamiseks;

6) täita muid kapitali valitsemisega ja juhtimisega ühenduses olevaid ülesandeid.

§ 5. Komitee koosolekud kutsutakse kokku esimehe algatusel seitsmepäevase etteteatamisega.

Väljasaadetud kutses peab olema tähendatud:

1) koosoleku päev, tund ja koht;

2) esimehe poolt määratud päevakord.

§ 6. Komitee koosolek on otsusevõimeline, kui on koos esimees ja kolm liiget, kusjuures ühte liiget võib asendada asetäitja.

Komitee koosoleku otsused tehakse lahtisel hääletamisel lihthäälteenamusega, kusjuures võrdse arvu häälte juures loetakse vastuvõetuks otsus, mille poolt on antud esimehe hääl.

Komitee koosoleku protokollitud otsused esitatakse kinnitamiseks Kaitsevägede Juhatajale hiljemalt kahe nädala jooksul koosoleku päevast arvates.

Komitee koosoleku otsused jõustuvad ja võetakse täitmisele pärast koosoleku protokollki kinnitamist Kaitsevägede Juhataja poolt.

§ 7. Eriküsimuste arutamiseks võib komitee oma koosolekule kutsuda eriteadlasi. Komitee otsuste hääletamistest eriteadlased osa ei võta.

§ 8. Komitee esimehe ülesandeks on:

1) komitee otsuste täitmine;

2) kapitali täiendamise eest hoolitsemine ja asjaajamise korraldamine maksvate seaduste ja määruste kohaselt;

3) kapitali esindamine ja tema nimel läbikäimine teiste asutistega ja isikutega;

4) küsimuste selgitamine ja ettepanekute tegemine komiteele otsustamiseks;

5) ülesannete täitmiseks vajalikkude isikute palkamine ja ametist vallandamine komitee otsuse kohaselt.

§ 9. Komitee töö organiks on Kaitsevägede Staabi VI Osakond.

§ 10. Kõik asjaajamisega ja koosolekute pidamisega seotud kulud kaetakse kapitali summadest.

§ 11. Komitee esimehe ja liikmete töö kapitali valitsemise alal loetakse teenistuslikkude ülesannete täitmiseks ja selle eest nad eri tasu ei saa.

§ 12. Komitee koosolekust osa võtma kutsutud Kaitseministeeriumi ja kaitseväge koosseisus ettenähtud ametikohtadel mitteteenivatele eriteadlastele (§ 7) võib koosolekust osavõtmise eest maksta tasu kapitali tegevuskapitali sellekohastest summadest komitee määramisel.

§ 13. Kapitali tegevusaastat loetakse 1. maist kuni järgneva aasta 30. aprillini.

§ 14. Kapitali rahasummad hoitakse komitee poolt määratud raha-asutises, kusjuures alusvara rahasummad hoitakse eraldi arvel.

§ 15. Kapitali alusvarasummasid võib erilise vajaduse korral komitee otsusel kasutada ka jooksvate vajaduste rahuldamiseks tingimusel, et need summad hiljemalt ühe aasta jooksul alusvarasse tagasi antaks.

§ 16. Kapitali komitee kirjavahetusele kirjutavad alla komitee esimees ja sekretär. Komitee koosoleku protokollidele kirjutavad alla kõik koosolekust osavõtjad.

§ 17. Kapitalil on oma pitsat pealkirjaga „Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapital“.

II.

§ 18. Käesolev põhikiri hakkab maksma avaldamisega.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

P. Lill

kindral-major

Kaitseminister.

621. Siseministri 15. septembri 1936 otsus Lelle ap.-õigeusu koguduse vana matmispaiga sulgemiseks.

Alus: Matmispaikade seaduse § 10 p. b (RT 171/172 — 1925).

Vaadanud läbi Pärnu ajutise maavalitsuse ettepaneku 11. septembrist 1936 nr. 4643 ja Lelle ap.-õigeusu koguduse juhatuse ettepaneku 7. septembrist 1936 nr. 535 Matmispaikade seaduse § 10 p. b (RT 171/172 — 1925) põhjal otsustasin: sulgeda Lelle vallas asuv Lelle ap.-õigeusu koguduse vana matmispaik arvates 1. oktoobrist 1936.

Siseministri eest ministri abi A. Tuulse.

Üldosakonna abidirektor Osk. Angelus.